

**"Buitengebied, herziening
Natuurbegraafplaats Hoogenraven".**

Vastgesteld

Opdrachtgever:	De heer B. Speulman
Rapportnummer:	RB 20.072
Datum vrijgave:	April 2019
Opsteller:	Dhr. M. Beek
Goedkeuring:	Dhr. H. de Roo

Inhoudsopgave

.....	1
HOOFDSTUK 1 INLEIDEND HOOFDSTUK.....	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Aanleiding	4
1.3 Planologisch kader	5
1.4 Doel	5
1.5 Verantwoording	5
1.6 Leeswijzer	6
2 HOOFDSTUK 2 NATUURBEGRAVEN	7
2.1 Natuurbegraven	7
2.2 Kernactiviteiten van de natuurbegraafplaats nabij Ommen	7
2.3 Waarom natuurbegraven in de gemeente Ommen	8
3 HOOFDSTUK 3 LOCATIE- EN PLANBESCHRIJVING.....	10
3.1 Ligging plangebied	10
3.2 Historie en ontwikkeling	10
3.3 Het gewenste plan	14
3.4 Inrichting en ontwerp van het plangebied	16
3.5 Verkeer en parkeren	17
4 HOOFDSTUK 4 BELEIDSKADER	21
4.1 Rijksbeleid	21
4.1.1 Ruimtelijk - Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte	21
4.1.2 Wet op de lijkbezorging	22
4.1.3 Besluit op de Lijkbezorging	22
4.1.4 Inspectierichtlijn Lijkbezorging, 3e herziene druk	22
4.1.5 Ladder voor duurzame verstedelijking	23
4.2 Provinciaal beleid	24
4.2.1 Omgevingsvisie Overijssel 2017. Beken kleur.	24
4.3 Gemeentelijk beleid	33
4.3.1 Gemeentelijk Omgevingsplan Ommen (2013)	33
4.3.2 Landschapontwikkelingsplan	35
5 HOOFDSTUK 5 OMGEVINGSFACTOREN	37
5.1 Archeologie	37
5.2 Fysieke veiligheid	38
5.3 Bodem	39
5.4 Cultuurhistorie	40
5.5 Ecologie	41
5.5.1 Algemeen	41
5.5.2 Gebiedsbescherming	41
5.5.3 Soortenbescherming	44
5.6 Geluid (Wet geluidhinder)	47
5.7 Luchtkwaliteit	48
5.8 Milieuhinder	48
5.9 Watertoets	50
6 HOOFDSTUK 6 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	51
6.1 Grondexploitatie:	51
7 HOOFDSTUK 7 OVERLEG EN INSPRAAK	52

8	HOOFDSTUK 8 JURIDISCHE TOELICHTING	54
8.1	Algemeen.....	54
8.2	Toelichting op de toelichting.....	54
8.3	Toelichting op de planregels.....	55

Hoofdstuk 1 Inleidend hoofdstuk

1.1 Inleiding

Voorliggend bestemmingsplan is bedoeld om het juridisch kader te bieden voor het kunnen uitvoeren van een ruimtelijk initiatief. Tevens biedt voorliggend bestemmingsplan de onderbouwing van waarom het gewenste ruimtelijk initiatief inpasbaar is op de door initiatiefnemer gewenste locatie. In dit geval heeft het bestemmingsplan betrekking op de aanleg van een natuurbegraafplaats nabij Ommen in het zogeheten Ommerbos.

1.2 Aanleiding

De eigenaren van Stichting Heidehof hebben in het Ommerbos een stuk bos gekocht met de intentie het bos duurzaam in te richten voor de toekomst. Deze duurzame inrichting kan behaald en behouden worden door het bos de functie natuurbegraafplaats te geven.

Op een natuurbegraafplaats worden mensen begraven in volle harmonie met de natuur. Dat betekent dat de begraafplaats het milieu zo min mogelijk belast en past binnen het bestaande bosbeheer. In het ontwerp worden natuurwaarden verhoogd, maar ook staat beleving centraal. Vandaar dat een ontwerp voor een natuurbegraafplaats de volgende uitgangspunten heeft:

1. Natuurwaarden verhogen, beleven en vastleggen;
2. Leesbaar landschap (cultuur, landschapstype en historie);
3. Troostbaar landschap (Verhouding ruimtes, privacy, ruimtebeleving, rugdekking).
4. Terugbrengen van de geschiedenis in het landschap.

De locatie voor de natuurbegraafplaats is gelegen in het boscomplex Hoogengraven in de driehoek Ommen – Hardenberg – Dedemsvaart. Het maakt onderdeel uit van een groter boscomplex ten noordoosten van Ommen. Het gebied wordt het Ommerbos genoemd. Het boscomplex maakt deel uit van het buurtschap Arriën. De Vecht loopt ten zuiden van Arriën en een afgedamde riviertak steekt ver het land in richting het noorden.

Hieronder een indicatieve weergave van het plangebied waar wordt voorzien in de realisatie van de natuurbegraafplaats.

Het omvormen van het voormalige productiebos tot natuurbegraafplaats heeft een wezenlijke meerwaarde op het gebied van landschap en natuur. Bovendien biedt het ruimte aan een nieuwe manier van begraven waaraan een groeiende behoefte bestaat. In hoofdstuk 2 is nader ingegaan op natuurbegraven.

1.3 Planologisch kader

Het gehele gebied valt binnen het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Ommen. De planregels zijn herzien met het bestemmingsplan Buitengebied, herziening 2013-1". De percelen zijn bestemd als 'Natuurdoeleinden' en het vigerend bestemmingsplan staat de aanleg en exploitatie van een natuurbegraafplaats niet toe. Formeel procedureel gezien, dient de hoofdbestemming natuur voor het betreffende gebied aangevuld te worden met de aanduiding natuurbegraafplaats, zodat ook het gebruik en het inrichten van het plangebied als natuurbegraafplaats planologisch mogelijk wordt gemaakt.

1.4 Doel

Doel van dit bestemmingsplan is het mogelijk maken van de gewenste natuurbegraafplaats nabij Ommen. Er zal worden aangetoond dat dit doel bereikt kan worden waarbij het plan aantoonbaar niet in strijd is met een zogeheten goede ruimtelijke ordening.

1.5 Verantwoording

Bij het opstellen van voorliggend bestemmingsplan is gebruik gemaakt van diverse (beleids)documenten en websites. Sommige (beleids)documenten en beeldbeschrijvende documenten zijn in voorkomende gevallen integraal overgenomen om de inhoud zoveel mogelijk te waarborgen. Daar waar bronnen zijn gebruikt is dat in de tekst weergegeven.

1.6

Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 een weergave gegeven van de historie en ligging van het plangebied + een uitgebreide weergave van het plan. In Hoofdstuk 3 komen de verschillende relevante beleidsstukken voorbij die van toepassing zijn op het plan en uitgewerkt van provinciaal niveau tot gemeentelijk niveau. Hoofdstuk 4 geeft de invloed weer van het plan tot de verschillende omgevingsaspecten. In hoofdstuk 5 staat de economische uitvoerbaarheid centraal. Hoofdstuk 6 doet verslag van de inspraak- en overlegreacties, waarna hoofdstuk 7 ingaat op de juridische vertaling van het plan. Daarna volgen nog de regels, de verbeelding en de bijbehorende bijlagen die tezamen het bestemmingsplan vormen.

2 Hoofdstuk 2 Natuurbegraven

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op het fenomeen van natuurbegraven in algemene zin en wat de realisatie van een natuurbegraafplaats kan betekenen voor het plangebied.

2.1 Natuurbegraven

Op een natuurbegraafplaats worden mensen begraven in harmonie met de natuur. Dat betekent dat de begraafplaats het milieu zo min mogelijk belast en past binnen het bestaande bosbeheer.

Natuurbegraven is geen beschermde titel in Nederland en iedere begraafplaats kan zichzelf in principe oormerken als natuurbegraafplaats. Sinds 2013 bestaat er echter een branche vereniging (BRANA) om de formules van natuurbegraven zuiver te houden. Een paar cruciale elementen van natuurbegraven zijn:

1. Natuurbegraven houdt in dat het lichaam op een organische manier wordt teruggegeven aan de aarde, in een daarvoor bestemd stuk natuur. Respect voor de overledene gaat hand in hand met respect voor natuur en milieu;
2. Een natuurgraf wordt niet geruimd. Daarom betekent natuurbegraven eeuwigdurende rust in de schoonheid van de natuur. De grafurst beschermt daarmee ook de natuur.
3. Alleen duurzame materialen die zonder problemen weer opgenomen worden door de natuur, vergezellen het lichaam. Dan zijn er geen zorgen meer over onderhoud en verdere verplichtingen. Want de natuur verzorgt het graf en de natuurbegraafplaats beheert de natuur.
4. De natuurbegraafplaats wordt gecertificeerd als begraafplaats die voldoet aan de criteria van de Brana..
5. Een natuurgraf kan worden gemarkeerd door een schijf van onbewerkt hout van geringe afmetingen dat van nature in onze omgeving groeit. Ook een boom kan dienen als grafmarkering. Het natuurgraf is integraal onderdeel van de natuur.

De branchevereniging BRANA bewaakt de kwaliteit, continuïteit en profilering van deze specifieke maatschappelijke voorziening. Consumenten moeten kunnen vertrouwen op een betrouwbare dienstverlening en het nakomen van de verplichting van eeuwige grafurst in goed beheerde natuur.

2.2 Kernactiviteiten van de natuurbegraafplaats nabij Ommen

De kernactiviteiten van de natuurbegraafplaats met een regionale functie omvatten:

- Het ontwikkelen en beheren van een bos- en natuurgebied als integraal onderdeel van het landgoed;
- Het realiseren van een natuurbegraafplaats op een perceel van ca. 25 ha bos en heide op het landgoed;
- Het begraven van overledenen in een natuurlijke omgeving gebeurt op een milieuverantwoorde en natuurlijke manier. Mits het volgende in acht wordt genomen:
 - Het bewaken en begeleiden van het aanbrengen van natuurlijke en duurzame grafmarkeringen die integraal deel uitmaken van de natuur;
 - Het verzorgen en begeleiden van activiteiten die voortkomen uit en aansluiten bij het natuurbegraven;

- Het houden van voldoende afstand tot bomen, beschermde heesters en nestgelegenheden;
- Het lichaam word enkel vergezeld door duurzame materialen die zonder problemen weer worden opgenomen door de natuur.

2.3 Waaron natuurbegraven in de gemeente Ommen

Er ontstaat meer en meer een maatschappelijke behoefte aan natuurbegraven omdat het zich onderscheidt van bestaande begraafplaatsen. Natuurbegraven is niet voor iedereen en het zal altijd een kleiner deel uitmaken van het totale geheel aan begraven en/of cremen. De realisatie van een natuurbegraafplaats in Ommen is interessant om een aantal redenen:

1. De natuur en bossen in deze gemeente zijn in het algemeen erg mooi en kwalitatief goed. Het zijn vaak oudere bossen (jaren 1920 geplant) en gedijen goed op de drogere gronden. De natuurbeleving is hier optimaal. Een natuurbegraafplaats kan bijdragen aan duurzaam behoud van deze bossen;
2. Ommen ligt ten opzichte van Meppel, Emmen en Zwolle in een goed bereikbaar gebied waardoor het aannemelijk is dat er voldoende interesse uit deze stedelijke gebieden is voor natuurbegraven. Het gebied rond Ommen is tevens een toeristisch gebied waardoor er veel mensen van buiten de gemeente een goede ervaring of herinnering aan het gebied hebben. Dit vertaalt zich vaak in de behoefte een laatste rustplaats te hebben in deze gebieden.
3. Voor natuurbegraven is het noodzakelijk om droge gronden te vinden. De wet op de lijkbezorging stelt eisen aan waterstanden en het is belangrijk dat de percelen van nature geen hoge waterstand hebben.
4. Natuurbegraven is populair bij een kleine groep mensen. Vaak is natuurgevoel en een bepaald beeld op het leven belangrijk voor deze keuze. Wij ervaren dat in de omgeving van Ommen deze groep mensen goed vertegenwoordigd is. Op dit moment kunnen zij niet in hun directe omgeving in de natuur begraven worden.

Een natuurbegraafplaats sluit op meerdere vlakken aan bij het beleid van de gemeente Ommen. Het past onder andere bij een terugtrekkende overheid in het beheer en onderhoud van natuur en landschap. Tegelijkertijd versterkt deze ontwikkeling wel de historische kwaliteiten van het buitengebied Ommen. De gemeente heeft de ambitie om de ecologische waarden te behouden, dit ligt geheel in lijn met de doelstellingen van de natuurbegraafplaats.

Deze natuurbegraafplaats zal bijdragen aan de beleefbaarheid en toegankelijk houden van het gebied. Tegelijkertijd draagt het op een natuurlijke en duurzame wijze bij aan de werkgelegenheid in schone bedrijvigheid en dienstverlening rondom Ommen. De natuurbegraafplaats is zo te zien als een instrument en een economische drager waarmee de kwaliteit en continuïteit van bos en natuurgebieden onderhouden en verbeterd kan worden, immers het natuurgebied wordt aanzienlijk opgewaardeerd ten opzichte van de huidige situatie.

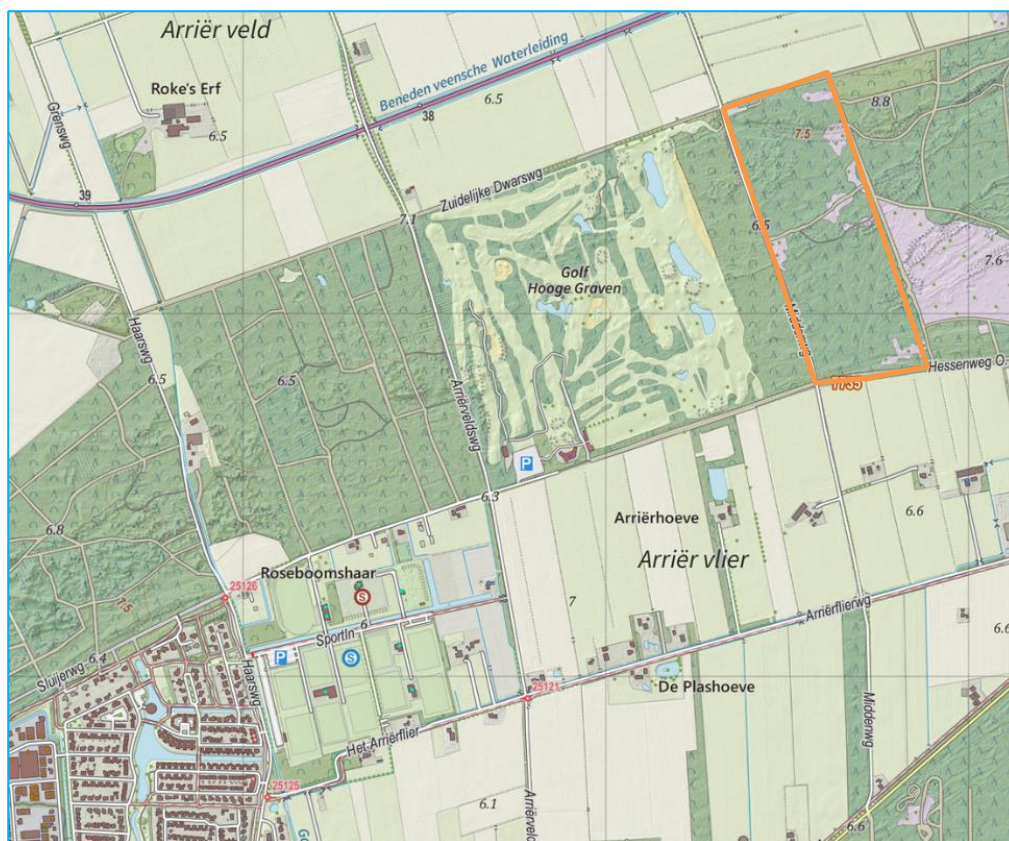
Op de volgende bladzijde is een 3-tal foto's opgenomen van hoe een natuurbegraafgraf er in de praktijk uit kan zien naar voorbeeld van de bestaande natuurbegraafplaats van de initiatiefnemer in Drenthe met een weergave van de 'natuurlijke gedenksteen'.

3 Hoofdstuk 3 Locatie- en planbeschrijving

3.1 Ligging plangebied

Het plangebied bevindt zich op circa 2 kilometer afstand ten noordoosten van de kern Ommen. Onderstaand een weergave van de ligging van het perceel ten opzichte van de kern Ommen, waarbij een deel van Ommen zichtbaar is linksonder op de kaart.

De planlocatie is grotendeels bebost. Een enkele open plek is begroeid met droge heide struweel (struikheide, blauwe en rode bosbes). Daarbij zijn locaties waar voorheen onjuist beheer is toegepast voornamelijk begroeid met Amerikaanse vogelkers. Het is onderdeel van het boscomplex het Ommerbos. Het boscomplex strekt zich in een lint uit van west naar oost. Ten westen van de planlocatie ligt een golfcours De Hooge Graven. Direct ten oosten tegen het plangebied aan ligt een groot open heideveld. Ten noorden van het plangebied bevindt zich het Arriërveld: een grootschalig hoogveenontginningslandschap. Hier loopt van west naar oost, langs de Beneden Veensche Waterleiding, de N36. Deze weg verbindt Ommen met Hardenberg. Ten zuiden een kleinschaliger open landschap; Het Arriërvlier.

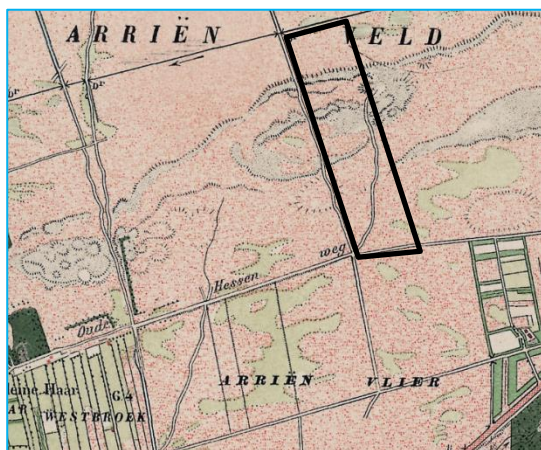
3.2 Historie en ontwikkeling

De beoogde percelen liggen op Landgoed Hoogenraven. Dit gebied is van oudsher bezit geweest van de familie Bentinck van Schoonheten. Deze familie bezat een groot aantal landgoederen in Overijssel. De benoemde percelen zijn van oudsher droge heidevelden geweest. In het noordelijke deel is sprake van spontane natuurlijke aanwas van grove den.

In 1986 zijn de percelen door Jan Smit opgekocht. De heer Smit had de intentie om op deze gebieden een golfterrein aan te leggen voor een groot verzorgingsgebied. De gemeente heeft door de geplande ruimtelijke ingreep in het beoogd gebied uiteindelijk gevraagd aan de heer Smit om verderop gelegen landbouwgronden te ontwikkelen. Daarna zijn de bospercelen in bezit gebleven van de heer Smit.

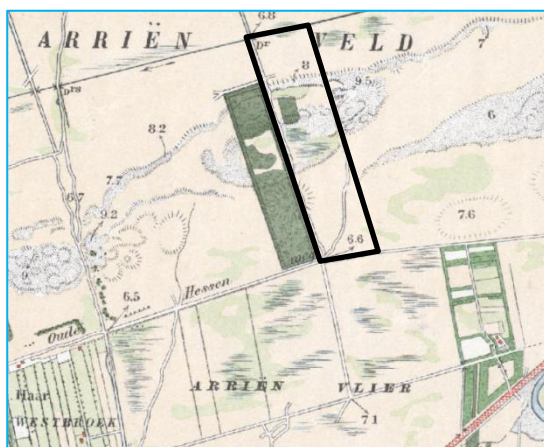
Het betreft droge en arme zandgronden waar grove den en heide elkaar afwisselen. Aangrenzende percelen zijn van de gemeente Ommen en worden met een gelijke natuurdoelstelling beheert. Het terrein was voorheen niet openbaar toegankelijk. Er loopt een ruiterspad op de scheiding van het bos van de gemeente Ommen en er zijn een paar kleine poelen aanwezig, waarschijnlijk door aanwezigheid van een lokale keileem laag. Het gebied grenzend aan de gemeentelijke gronden wordt het terrein opener en is er meer ruimte voor kleine plukjes heide.

Op onderstaande historische kaarten is de ontwikkeling van het plangebied zichtbaar vanaf circa 1900 tot anno 2015.

Anno 1900

Zowel de Arriër Vlier als het Arriër Veld worden beetje bij beetje ontgonnen en in gebruik genomen als landbouwgrond. De eerste bospercelen ontstaan op de hoger gelegen zandruggen. Deze voedselarme en droge gronden hebben altijd een functie gehad in het potstal systeem. Schapen konden hier grazen en de heideplaggen werden in de potstal gemengd. Na de invoering van kunstmest kwam dit systeem in verval en was er geen agrarische functie meer voor dergelijke gronden. Bosbouw bleek wel een renderende functie dankzij de opkomst van industrie en diens vraag naar brandstoffen en bouw- /stutmaterialen.

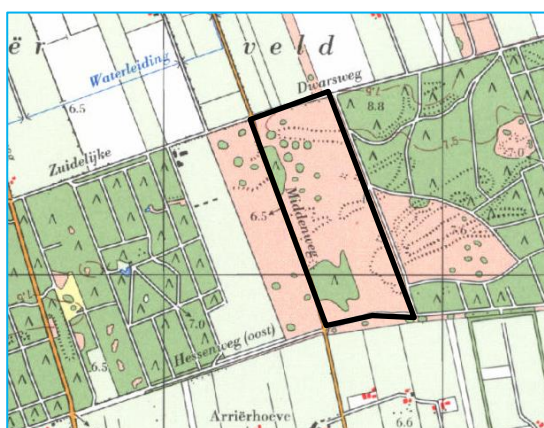

Anno 1925

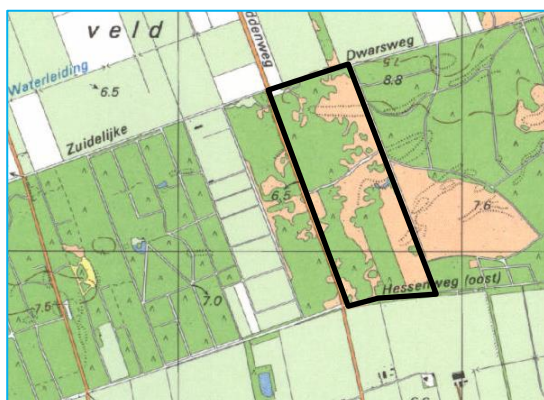

Anno 1950

De omschreven ontwikkelingen richting bosbouw nemen toe in de hier opvolgende decennia. In 1960 zijn vrijwel alle gronden verkaveld en in agrarisch gebruik of bestemd voor de bosbouw. Woningbouw is hierbij flink toegenomen in het landelijk gebied. Inmiddels is de oorspronkelijke beek Hooge Graven vervallen en verzand en is een nieuw afwateringskanaaltje gegraven ten oosten van de oorspronkelijke loop.

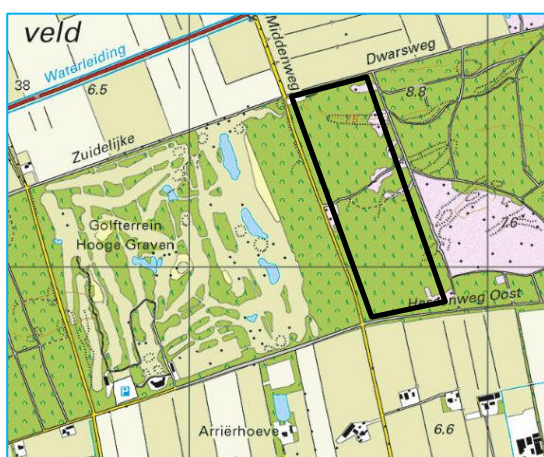

Anno 1975

Anno 1990

De planlocatie en de percelen hiernaast zijn nog lange tijd heidegronden gebleven. In de periode na 1980 raakte ook deze gronden bebost. Enkele delen zullen voor de bosbouw zijn aangeplant maar een groot deel van deze bebossing lijkt een gevolg van een verandering in het beheer van de gronden. Mogelijk heeft een laatste schapsherder in het gebied zijn bedrijf beëindigd. Op onderstaande kaart is zichtbaar dat het naastliggende bos een recreatieve functie heeft gekregen in de vorm van een golfterrein.

Anno 2015

Het plangebied omvat de kadastrale percelen 3906, 3908, 3910 en 2840 en beslaat een oppervlakte van circa 25,0 ha.

Hierna volgen een tweetal weergaves van foto's genomen in het bosgebied die een weergave bieden op de huidige staat van inrichting van het bosgebied.

3.3 Het gewenste plan

In het plangebied bestaat het voornemen om een natuurbegraafplaats in te richten. In hoofdstuk 2 is reeds ingegaan op het fenomeen natuurbegraven en wat natuurbegraven voor potenties kan hebben voor het gebied.

Het plangebied is circa 25 hectare groot. Circa 22,9 hectare van dit plangebied wordt gebruikt voor het daadwerkelijk begraven. In het toegangsgebied en aan de randen van het plangebied wordt het begraven niet toegestaan. Binnen het netto plangebied van 22,9 hectare, mag maximaal 10% van de oppervlakte gebruikt worden voor begraven.

De oppervlakte aan grond die wordt geroerd per graf bedraagt maximaal 3,5 m². Dit betekent een grafdichtheid van maximaal 286 graven per hectare.

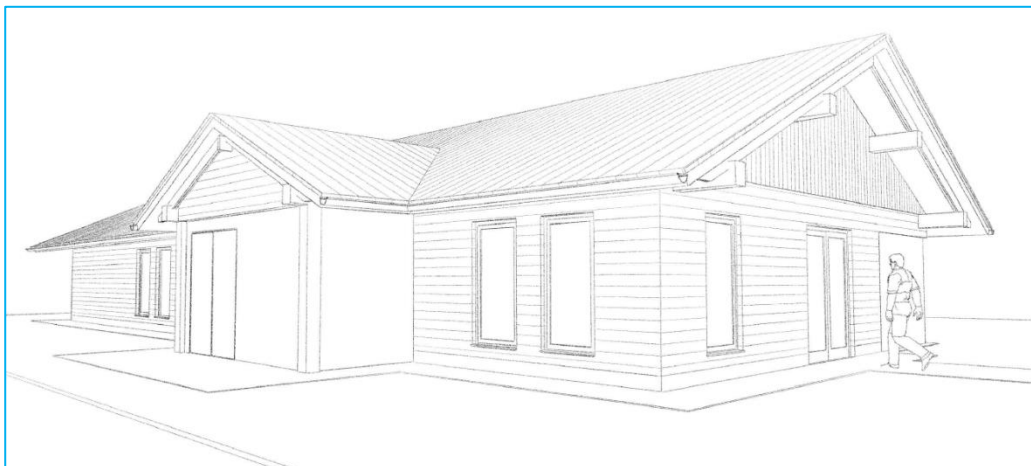
Tevens zal er binnen het plangebied een gebouw moeten komen waarin meerdere functies samen komen, functies die met name zijn bedoeld voor het beheer en onderhoud van het gebied en licht administratieve functies:

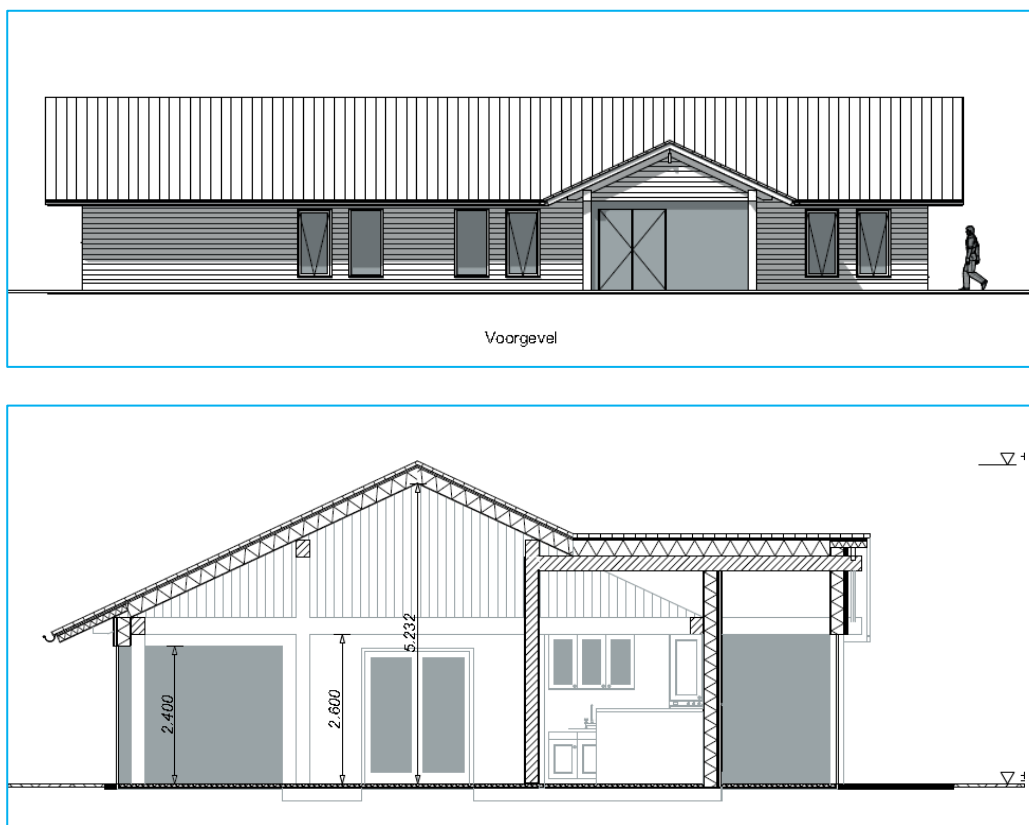
- Werkschuur met opslag van materialen voor begraven zoals opbaarwagen, touwen, golfkar, manden, kraantje, scheppen, etc;
- Werkschuur met opslag van materialen voor natuuronderhoud zoals motorzagen, harken, klimspullen, werkplaats;
- Bespreekruimte waar mensen ontvangen kunnen worden voor het maken van een reservering;
- Kantoor gedeelte voor het administratieve gedeelte;
- 2 x WC voor bezoekers tijdens een uitvaart;
- Hal / garderobe / keukentje.

Het betreffen dus functies die zijn bedoeld voor het onderhoud van het terrein en administratieve werkzaamheden alsmede basisvoorzieningen als een toilet. Het gebouw zal niet worden gebruikt voor het houden van ceremonies, dat zal op locatie elders gebeuren in overleg met (de) nabestaanden.

De noodzakelijke oppervlakte voor deze functies zal maximaal 250 m² bedragen. Momenteel wordt gedacht aan een gebouw van circa 25 x10 meter met een maximale goot- en bouwhoogte van 3,5 m en 6,0 m.

Hieronder volgen enkele schetstekeningen van het ontwerp van het gebouw. Deze zijn indicatief bedoeld en kunnen derhalve nog wijzigen.

3.4 Inrichting en ontwerp van het plangebied

Op een natuurbegraafplaats worden mensen begraven in volle harmonie met de natuur. Dat betekent dat de begraafplaats het milieu zo min mogelijk belast en past binnen het bestaande bosbeheer. In het ontwerp worden natuurwaarden verhoogd, maar ook staat beleving centraal. Vandaar dat een ontwerp voor een natuurbegraafplaats de volgende uitgangspunten heeft:

1. Natuurwaarden verhogen, beleven en vastleggen;
2. Leesbaar landschap (cultuur, landschapstype en historie);
3. Troostbaar landschap (Verhouding ruimtes, privacy, ruimtebeleving, rugdekking);
4. Terugbrengen van de geschiedenis in het landschap.

Om deze uitgangspunten allen terug te laten komen in het ontwerp en de inrichting van het plangebied is door bureau Eelerwoude een Inrichtings- en beheerplan ontwikkeld. Om tot een vitaal en aantrekkelijke bosstructuur met hoge natuurwaarden te komen zijn hierin beheermaatregelen opgesteld, waarbij het zowel gaat om eenmalige beheermaatregelen (aanleg) en terugkomende beheermaatregelen. Per maatregel wordt aangegeven welk voordelige werking dit heeft op de natuurwaarden.

Om er ook voor zorg te dragen dat de inrichting van het plangebied overeenkomstig dit inrichtingsplan wordt uitgevoerd is via een zogeheten 'voorwaardelijke verplichting' in de regels van dit bestemmingsplan een koppeling gelegd met dit inrichtings- en beheerplan. Onderstaand een weergave van de tekening het inrichtingsplan. Voor het gehele document wordt verwezen naar de bijlage 'Inrichtings- en beheerplan Natuurbegraafplaats Hoogengraven'. Uitvoering hiervan draagt bij aan een verhoging van de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten worden verhoogd.

Onderstaand een weergave van de bepaling van de parkeerbehoefte voor een (reguliere) begraafplaats, uitgaande van de ligging van de begraafplaats in de gemeente Ommen, buitengebied en uitgaande van 1 uitvaartplechtigheid per keer uitgerekend met de online rekentool van de CROW.

Rekentool Verkeersgeneratie & Parkeren

voorziening: gezondheidszorg en (sociale) voorzieningen begraafplaats

Functieprofiel

grootte	1 gelijktijdige plechtigheden
gemeente	Ommen
ligging	buitengebied

Mobiliteitsprofiel - op basis defaultwaarden

autogebruik klanten/bezoekers	100 %
autobezetting klanten/bezoekers	2.80 pers/auto
autogebruik werknemers	100 %
autobezetting werknemers	1.00 pers/auto
% bezoekers maatgevende maand	9 %
% bezoekers maatgevende openingsdag	19 %
% bezoekers maatgevend uur	100 %
verblijftijd bezoekers	60 min

Resultaat - Verkeersgeneratie

gemiddelde weekdag	44 mvt/etmaal ¹ +/- 15%
gemiddelde openingsdag	51 mvt/etmaal ² +/- 15%
maatgevende openingsdag (gemiddelde maand)	59 mvt/etmaal ³ +/- 15% (drukste)
maatgevende openingsdag (maatgevende maand)	64 mvt/etmaal ⁴ +/- 15% (drukste / bovengemiddeld)

Resultaat - Parkeren

obv mobiliteitsprofiel, minimaal	27 parkeerplaatsen
obv mobiliteitsprofiel, maximaal	37 parkeerplaatsen

Bovenstaande betekent dat er minimaal 27 en maximaal 37 parkeerplaatsen zouden moeten zijn om te voorzien in de parkeerbehoefte. Het merendeel van de gemeenten hanteren hierbij de gemiddelde parkeernorm, hetgeen betekent dat er minimaal 32 parkeerplaatsen aanwezig zouden moeten zijn om te voldoen aan het parkeren. Initiatiefnemer is voornemens om 35 parkeerplaatsen te gaan realiseren, hetgeen als voldoende kan worden beschouwd.

Tevens is het van belang om goede aanrijroutes te ontwikkelen. Uit de tabel hierboven is bijvoorbeeld zichtbaar geworden dat er als gevolg van de ontwikkeling er circa 44 motorvoertuigen per etmaal extra naar het gebied kunnen gaan op een gemiddelde weekdag.

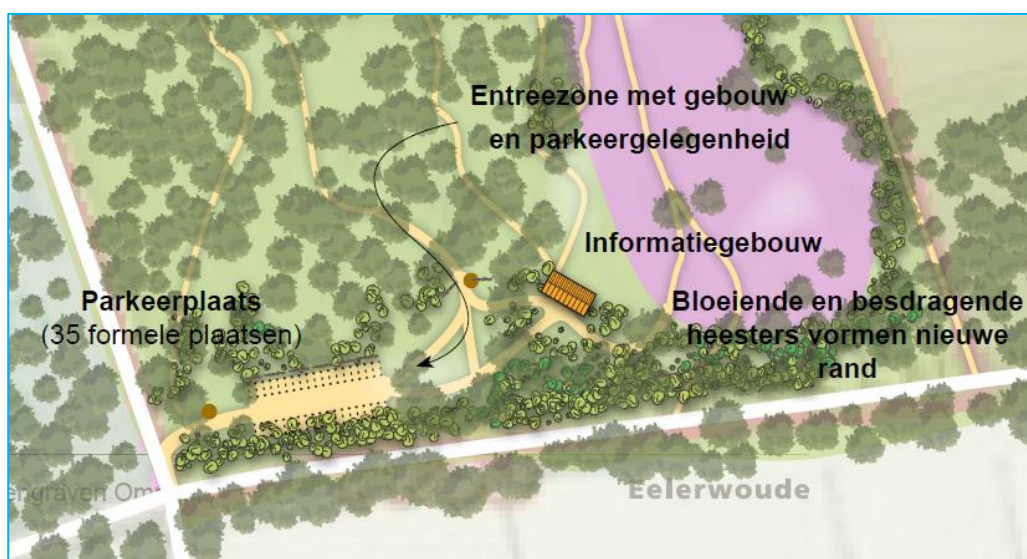
Uit ervaring die is opgebouwd op een andere natuurbegraafplaats van initiatiefnemer in Drenthe kunnen de volgende drie verkeersmomenten afgeleid worden:

1. Vooraf aan uitvaart is er een moment waar mensen een plekje uitzoeken en/of reserveren. Dit is een vaak eenmalige activiteit waar weinig verkeersbeweging plaatsvindt.
2. Tijdens een uitvaart kan er een rouwstoet meekomen van tussen de 2 en 50 auto's. Gemiddeld genomen komen er dan circa 25 auto's per uitvaart die tegelijkertijd komen en vertrekken. Voor wat betreft het aantal parkeerplaatsen in relatie tot de zogeheten CROW-norm dienen er gemiddeld genomen 32 parkeerplaatsen aanwezig te zijn. Er zullen er 35 worden aangelegd, zodat het aantal parkeerplaatsen toereikend is.
3. Na een uitvaart kan er bezoek komen. Dit zal gemiddeld tussen de 5 en 10 bezoekers per weekend zijn

Na 3 jaar is de verwachting om ongeveer 50 uitvaarten per jaar te faciliteren. Een gemiddelde van 1 x per week dus. De piek in de verkeersbeweging tijdens een uitvaart kan zeer goed gestuurd worden door de route met de uitvaartverzorger te overleggen en bespreken. De natuurbegraafplaats zal aan de zuidkant ontsloten worden via de Middenweg. De Middenweg betreft een asfaltweg, de verkeersstromen zijn niet dusdanig omvangrijk dat deze weg het incidentele extra verkeer (circa 1 x per week een uitvaart) niet aan zou kunnen.

Parkeren

Er wordt een parkeerplaats gerealiseerd met 35 parkeerplaatsen. De parkeerplaats wordt aangelegd met een halfverharding en wordt aangekleed met houtblokken, boomstammen, heesterbegroeiing, e.d. Rekening houdend met de CROW-norm van 32 parkeerplaatsen per uitvaart is het aantal van 35 toereikend om op eigen terrein te realiseren.

Routing binnen het plangebied

De natuurbegraafplaats wordt na aankomst betreden via een padenstructuur welke de reliëfliijnen van oude padenstructuren volgt. Daarnaast worden paden aangelegd op de bospercelen waar grote beheermaatregelen zijn getroffen de afgelopen jaren, waardoor openheid is ontstaan. Vanaf deze 'hoofdrouting' kunnen middels kleinere paden desbetreffende graven worden bereikt.

4 Hoofdstuk 4 Beleidskader

Binnen het ruimtelijk werkveld is door de verschillende overheidslagen veel beleid opgesteld. Middels dit beleid is getracht richting te geven aan de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.

Getoetst wordt of het plan past binnen het vigerende planologisch kader en binnen het ruimtelijk beleid van de verschillende overheidslagen. In dit hoofdstuk staat een overzicht van het van toepassing zijnde beleid in relatie tot de gewenste ontwikkelingen van de initiatiefnemer.

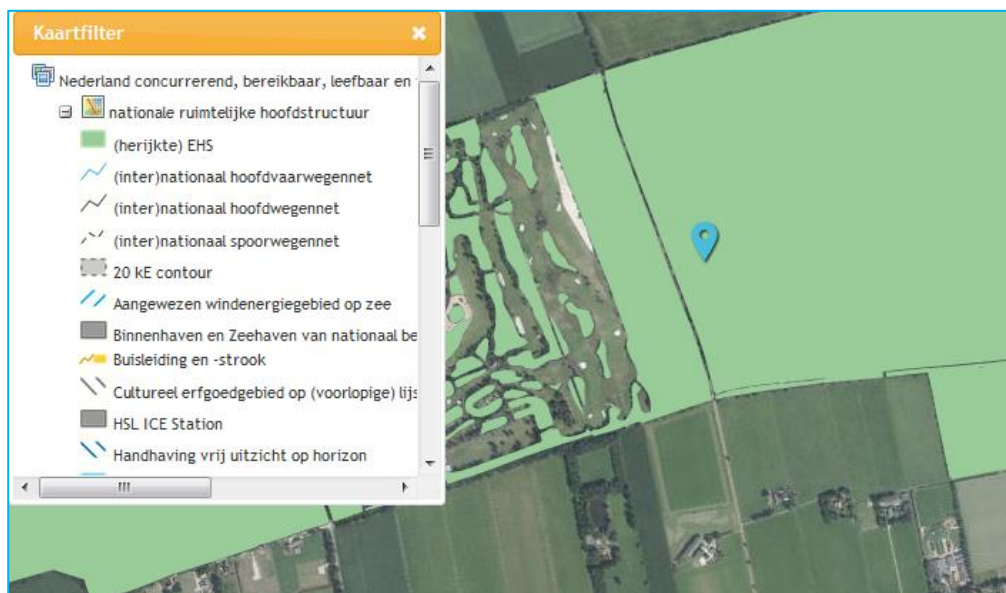
4.1 Rijksbeleid

4.1.1 *Ruimtelijk - Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is op 22 november 2011 onder aanvaarding van een aantal moties door de Tweede Kamer aangenomen en 13 maart 2012 vastgesteld. Onderdeel van deze structuurvisie is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).

De structuurvisie bepaalt de ambities voor Nederland in 2040. Deze hebben betrekking op de concurrentiekracht, bereikbaarheid, en leefbaarheid en veiligheid van/in Nederland. Voor deze 3 rijksdoelen worden 14 onderwerpen van nationaal belang genoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor zij verantwoordelijk is en waarop zij resultaat wil boeken.

Vanuit de SVIR geldt dat voor het plangebied sprake is van een nationaal belang, te weten 'Natuurnetwerk Nederland'.

Bij provinciale verordening worden de gebieden aangewezen die het natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. De bescherming van deze gebieden in relatie tot bestemmingsplannen gebeurt op provinciaal niveau, zo stelt het Barro in onderstaand artikel (artikel 2.10.4).

Bij provinciale verordening worden regels gesteld die bewerkstelligen dat een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een gebied behorende tot het natuurnetwerk Nederland en een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan wordt afgeweken geen activiteiten mogelijk maken ten opzichte van het ten tijde van inwerkingtreding van de verordening geldende bestemmingsplan, die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of tot een significante vermindering van de oppervlakte van die gebieden, of van de samenhang tussen die gebieden, tenzij:

- a. er sprake is van een groot openbaar belang;
- b. er geen reële alternatieven zijn, en
- c. de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.

In het onderdeel provinciaal beleid wordt hier nader op ingegaan.

4.1.2 *Wet op de lijkbezorging*

De wet op de lijkbezorging regelt de lijkbezorging in ruime zin, zoals de locatie en beheer van een bijzondere begraafplaats. De wet geeft aan dat een bijzondere begraafplaats kan worden aangelegd en in stand kan worden gehouden door een privaatrechtelijke rechtspersoon. Deze regels hebben betrekking op de feitelijke lijkbezorging. Hieraan zal in casu ook zonder meer worden voldaan. Het beleid rondom natuurbegraven wordt vastgelegd in een Algemeen Reglement door initiatiefnemer. De wet regelt voorts dat de gemeenteraad bevoegd gezag is in het aanwijzen van de locatie van de begraafplaats.

De wet schrijft voor dat een register wordt bijgehouden met de begraven lijken en een nauwkeurig aanduiding van de plaats waar zij begraven zijn. In de administratie van de Natuurbegraafplaats zal een register worden bijgehouden van de exacte locatie van de begravingen op de begraafplaats, omdat na verloop van tijd geen zichtbare herkenningspunten meer aanwezig zullen zijn op de plek van het graf. Hiermee zal initiatiefnemer voldoen aan de Wet op de lijkbezorging.

4.1.3 *Besluit op de Lijkbezorging*

Het besluit op de lijkbezorging regelt onder meer de wijze van begraven en de inrichting van het graf. Zo regelt dit besluit dat bij het begraven geen gebruik mag worden gemaakt van kunststof of metalen omhulsel. Dit sluit aan bij het natuurbegraven, waarbij alleen gebruik gemaakt mag worden van materialen die makkelijk afbreken en vergaan in de bodem. Initiatiefnemer zal hier op toezien.

4.1.4 *Inspectierichtlijn Lijkbezorging, 3e herziene druk*

De inspectierichtlijn lijkbezorging kan worden gezien als een advies van de Inspectie van de Volksgezondheid voor de milieuhygiënische aspecten van de lijkbezorging. In de inspectierichtlijn worden adviezen gegeven over het tegengaan van bodem- en grondwaterverontreiniging, onvolledige lijkvertering en hinderaspecten.

Aangegeven wordt dat een bodem van zand- of zavelgrond het meest geschikt is voor een begraafplaats. De afwatering van een begraafplaats moet milieuhygiënisch kritisch worden gezien, evenals de mogelijkheid maatregelen te nemen om te voorkomen dat dit water in het grond- of oppervlaktewater terechtkomt.

Ook wordt aangegeven dat de afstand tussen de begraafplaats tot een woning, 20 tot 30 meter dient te bedragen en er een erfafscheiding dient te zijn die de privacy waarborgt.

In voorliggend bestemmingsplan is sprake van zandgrond. Tevens is gebleken uit eerder onderzoek (Alterra) dat de invloed van natuurbegraven op grond en grondwater verwaarloosbaar is. De afstand tot woningen van derden bedraagt meer dan 30 meter. De begraafplaats is ook niet zichtbaar vanwege de ligging in het bos en ook vanwege de grote afstand tot woningen van derden. Er wordt voldaan aan de Inspectierichtlijn.

4.1.5 Ladder voor duurzame verstedelijking

Vraaggericht programmeren en realiseren van verstedelijking door provincies, gemeenten en marktpartijen is nodig om groei te faciliteren, te anticiperen op stagnatie en krimpregio's leefbaar te houden. Ook dient de ruimte zorgvuldig te worden benut en overprogrammering te worden voorkomen. Om beide te bereiken wordt een ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

De ladder voor duurzame verstedelijking werkt met de volgende opeenvolgende stappen :

1. Beoordeling door betrokken overheden of de beoogde ontwikkeling voorziet in een regionale en intergemeentelijke behoefte voor bedrijventerreinen, kantoren, woningbouwlocaties, detailhandel en andere stedelijke voorzieningen waarin nog niet elders is voorzien. Naast de kwantitatieve beoordeling gaat het ook om kwalitatieve vraag op regionale, intergemeentelijke schaal. Het passende regionale schaalniveau wordt voornamelijk bepaald door het woon-werk verkeer;
2. Indien de beoogde ontwikkeling voorziet in een regionale, intergemeentelijke vraag, beoordelen betrokken overheden of deze binnen bestaand stedelijk gebied kan worden gerealiseerd door locaties voor herstructurering of transformatie te benutten;
3. Indien herstructurering of transformatie van bestaand stedelijk gebied onvoldoende mogelijkheden biedt om aan de regionale, intergemeentelijke vraag te voldoen, beoordelen betrokken overheden of de ontwikkeling zo kan worden gerealiseerd dat deze passend multimodaal ontsloten is of als zodanig wordt ontwikkeld.

Naast de ladder voor duurzame verstedelijking, is ook een goed en bestendig ontwerp alsook adequate ruimtelijke informatie onderdeel van een gedegen afweging in de planvormende fase. Als onderdeel van de verantwoordelijkheid voor een goed systeem van ruimtelijke ordening ondersteunt het Rijk de andere overheden door middel van kennis en experimenten en bij de ontwikkeling van alternatieve vormen van financiering en nieuwe verdienmodellen.

In het onderhavige geval is er geen sprake van verstedelijking. Het plan voorziet in de ontwikkeling van een natuurlijke waarde die past bij de landschappelijke/cultuurhistorische karakteristiek van de omgeving. De beoogde ontwikkeling sluit goed aan bij uitgangspunten van het Rijksbeleid.

4.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijkste plan betreft de Omgevingsvisie Overijssel.

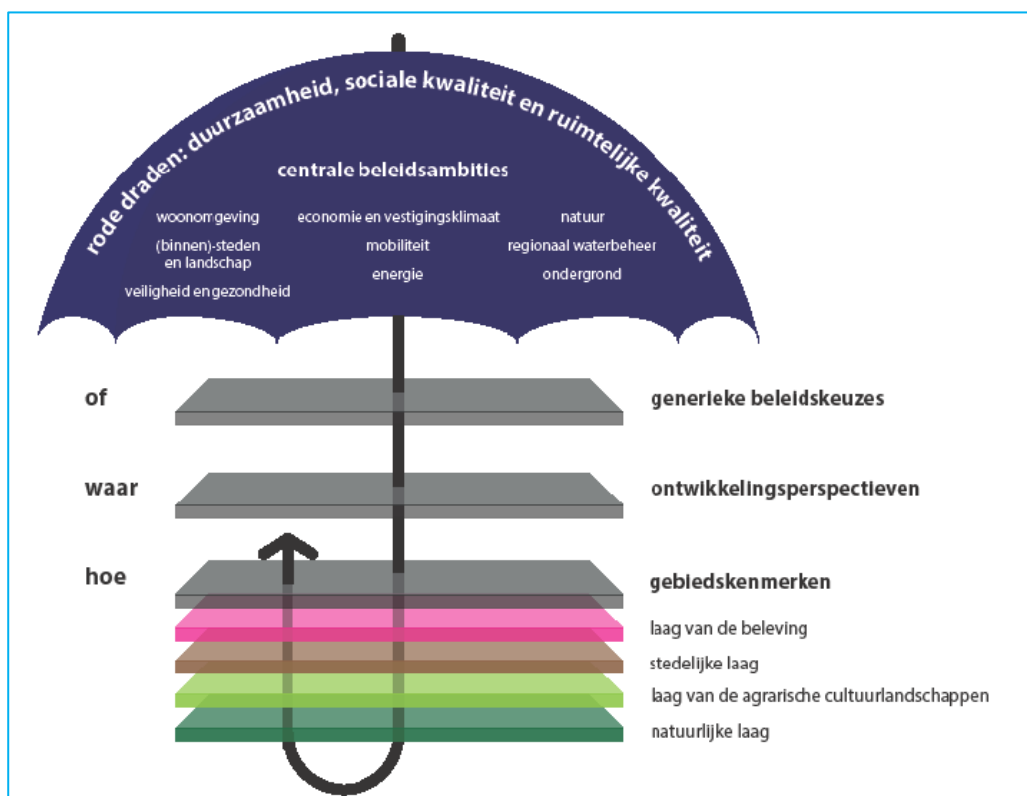
4.2.1 Omgevingsvisie Overijssel 2017. Beken kleur.

Op 12 april 2017 is door Provinciale Staten van Overijssel de 'Omgevingsvisie Overijssel 2017 – beken kleur' vastgesteld. In deze Omgevingsvisie Overijssel schetst de provincie Overijssel haar visie op de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van de provincie Overijssel.

In de Omgevingsvisie is aangegeven wat volgens de provincie de ambities en doelstellingen van provinciaal belang zijn en hoe Provinciale Staten aan Gedeputeerde Staten (GS) opdragen deze te realiseren.

Om te bepalen of een initiatief bijdraagt aan de provinciale ambities, wordt gebruik gemaakt van het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel. In dit uitvoeringsmodel staan de stappen of, waar en hoe centraal. Bij een initiatief voor bijvoorbeeld woningbouw, een nieuwe bedrijfslocatie, toeristisch-recreatieve voorzieningen, natuurontwikkeling, etcetera kun je aan de hand van deze drie stappen bepalen of een initiatief binnen de geschetste visie voor Overijssel mogelijk is, waar het past en hoe het uitgevoerd kan worden.

Het uitvoeringsmodel ziet er als volgt uit.

Het doorlopen van de drie stappen van het uitvoeringsmodel vraagt de nodige inzet van de initiatiefnemer om aan te tonen dat de beoogde ontwikkeling past binnen het provinciale beleid. Uiteindelijk is het de gemeente die bij het bestemmingsplan of de omgevingsvergunning de onderbouwing moet leveren dat rekening is gehouden met het provinciaal belang.

Drie allesbepalende elementen in de Omgevingsvisie zijn de beleidselementen duurzaamheid, sociale kwaliteit en ruimtelijke kwaliteit. De provincie geeft hierover het volgende aan.

Duurzaamheid : voor duurzaamheid hanteert de provincie de volgende definitie: 'Duurzame ontwikkeling voorziet in de behoefte aan de huidige generatie, zonder voor toekomstige generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om ook in hun behoeften te voorzien'.

Sociale kwaliteit : De rode draad sociale kwaliteit gaat over het welzijn of 'goed voelen' van de mens. Daarbij spelen zaken als gezondheid en vitaliteit een belangrijke rol, maar ook arbeidsparticipatie (mede in relatie tot onderwijs), sociale uitsluiting en armoede. In de Omgevingsvisie beperkt de provincie zich tot het welzijn van de mens in relatie tot de fysieke leefomgeving.

Ruimtelijke kwaliteit : Ruimtelijke kwaliteit is de goede functie op de goede plek op de goede manier ingepast in de omgeving. De ambitie is een kwaliteitsontwikkeling in gang te zetten, waarbij elk project, elke ontwikkeling iets bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving. Ruimtelijke kwaliteit wordt daarmee een vanzelfsprekend resultaat van handelen! Voor het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteit zijn essentiële gebiedskenmerken het uitgangspunt. De provincie wil de ruimtelijke kwaliteit vooral versterken door deze gebiedskenmerken te verbinden aan nieuwe ontwikkelingen. De aanwezige gebiedskenmerken in zowel de groene als de stedelijke omgeving zijn tot stand gekomen door soms eeuwenoude processen. Ze zijn te onderscheiden in 4 lagen:

1. een natuurlijke laag (in en op de bodem);
2. een laag van het agrarisch-cultuur landschap (grootschalig gebruik en inrichting van de bodem);
3. een stedelijke laag (bebouwing en infrastructuur) en;
4. een lust & leisure laag (toerisme, recreatie en landgoederen).

Ontwikkelperspectief

Het plangebied behoort tot het ontwikkelingsperspectief 'Natuur' dat onderdeel uitmaakt van het concreet begrensde Natuurnetwerk Nederland..

De provincie Overijssel heeft beheertypen aangewezen voor het terrein. Dit zijn stuifzanden, droge en vochtige heide, en bos. In de huidige situatie staan de beheertypen stuifzand en droge heide onder druk door spontane verbossing en opslag van Amerikaanse vogelkers.

De ontwikkeling van een natuurbegraafplaats kan gecombineerd worden met het ontwikkelen, herstellen van deze beheertypen. Een halfopen terrein van bos, afgewisseld met heide en stuifzandachtige plekje heeft zowel voor publiek als voor de kenmerkende natuurwaarden betekenis. Hiervoor is actief en blijvend beheer nodig in de vorm van het verwijderen van opslag en het bestrijden van Amerikaanse vogelkers.

Toetsing van het initiatief aan de 'Ontwikkelingsperspectieven'

In het ontwerp van de natuurbegraafplaats staat het verhogen van de natuurwaarde van het terrein centraal. Deze is gebaseerd op het tot ontwikkeling brengen van de voor het gebied kenmerkende voedselarme bossen, droge en vochtige heide en stuifzandvegetaties. Het plan voorziet in het terugbrengen van heide en jeneverbestruweel door opslag van grove den te verwijderen. Ten behoeve van het beheer wordt jonge opslag verwijderd en het terrein jaarlijks gedurende korte tijd begraasd. In het bosgebied bevinden zich zandduintjes die worden open gemaakt ten behoeve de ontwikkeling van stuifzand en droge schrale vegetaties. De restanten stuifzand worden vrijgemaakt van opslag. In het noordelijk deel zijn twee natte laagten aanwezig. De bomen rond deze laagten worden verwijderd. Het bosgebied wordt door middel van dunnen van naaldbos en aanplant van loofbos geleidelijk omgevormd tot meer structuurrijk loof- en naaldbos.

Als gevolg van deze maatregelen neemt de natuurwaarde van het gebied toe, hetgeen in overeenstemming is met het ontwikkelperspectief.

Verder heeft in maart 2017 een gesprek plaatsgevonden tussen de gemeente Ommen, de provincie Overijssel en de initiatiefnemer over de gewenste ontwikkeling van de natuurbegraafplaats. De provincie heeft toen aangegeven dat zij op de lijn staat dat een natuurbegraafplaats verenigbaar kan zijn met de EHS. Natuur is daarbij te allen tijde de hoofdfunctie en begraven de nevenfunctie. Vooral nog ziet de provincie geen aanleiding om nadere beleidsregels op te stellen. Wel geldt voor natuurbegraafplaatsen in het buitengebied de KGO-verplichting uit de provinciale Omgevingsverordening en dient er compensatie plaats te vinden voor de EHS. Het is aan initiatiefnemer om daar op een goede wijze invulling aan te geven.

Verder is vanuit de provincie nog aangegeven dat natuurbegraven binnen de EHS geen significant negatieve effecten hoeft op te leveren wanneer:

- De exploitatie als natuurbegraafplaats gebruikt wordt om de natuurwaarden ter plekke te behouden en te verbeteren (omvormingsbeheer en beheer voor de lange termijn);
- Het begraven zelf wordt gedaan volgens een bepaald protocol gericht op bescherming van bestaande waarden en snel herstel van de plek;
- Geen gebruik van kunstmatige/niet gebiedseigen materialen, onbewerkte houten kist en alleen een boomschijf op het graf;
- Er wordt (bijna) niet opgehoogd.
- Onverharde of halfverharde padenstructuur.

Met deze criteria zal en wordt rekening gehouden door de exploitant.

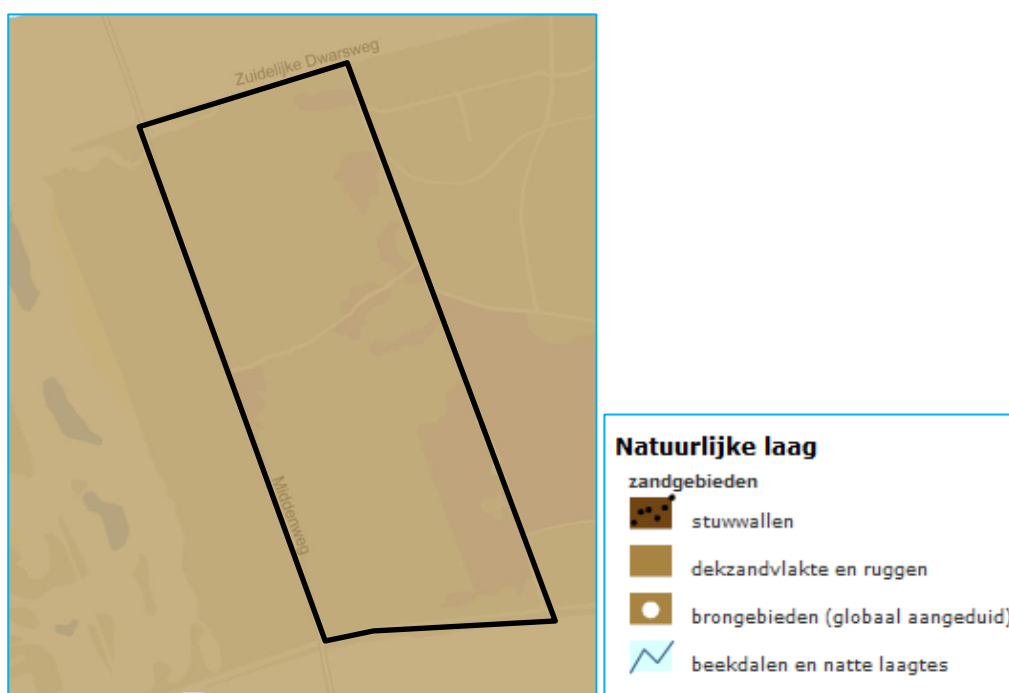
4.2.1.1

Gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (Natuurlijke laag, Laag van het agrarisch-cultuurlandschap, Stedelijke laag en Lust- en leisurelaag) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen.

1. De 'Natuurlijke laag'

Het plangebied is op de gebiedskenmerkenkaart 'Natuurlijke laag' aangeduid met de gebiedstypen 'Dekzandvlakte en ruggen'

Ambitie

Met betrekking tot dekzandvlakte is de ambitie gericht op het beleefbaar maken van de verschillen tussen hoog en laag en tussen droog en nat. Dit kan bijvoorbeeld door een meer natuurlijk watersysteem en door beplanting met 'natuurlijke' soorten. Ook de strekkingsrichting van het landschap kan worden benut.

Normerende uitgangspunten

- Dekzandvlakten en ruggen krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de hoofdlijnen het huidige reliëf.

Richtinggevende uitgangspunten

- Als ontwikkelingen plaats vinden, dan dragen deze bij aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn tevens uitgangspunt bij (her)inrichting.
- Bij ontwikkelingen is de (strekings-)richting van het landschap, gevormd door de afwisseling van beekdalen en ruggen, het uitgangspunt.

Toetsing van het initiatief aan de 'Natuurlijke laag' en de bijbehorende normerende en richtinggevende uitgangspunten

Door het medegebruik van de gronden als natuurbegraafplaats worden geen fysieke ingrepen in het aanwezige landschap gepleegd qua hoogteverschillen. Wel wordt het terrein door het medegebruik als natuurbegraafplaats meer beleefbaar. Tevens zal door uitvoering van de inrichtings- en beheersmaatregelen het gebied meer en meer worden ingericht met de natuurlijke soorten. De ontwikkeling is passend binnen de gebiedskenmerken behorende bij de 'Natuurlijke laag'.

2. De 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap'

De locatie is op de gebiedskenmerkenkaart de 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap' aangeduid met het gebiedstype 'Jonge heide- en broekontginningslandschap'.

Ambitie

De ambitie voor het agrarisch cultuurlandschap is gericht op een stevige impuls van de ruimtelijke kwaliteit van deze gebieden en in voorkomende gevallen op een transformatie wanneer daar aanleiding toe is. De dragende structuren worden gevormd door landschappelijk raamwerken van lanen, bosstroken en waterlopen, die de rechtlijnige ontginningsstructuren versterken. Binnen deze raamwerken is ruimte voor

verdere ontwikkeling van bestaande erven en soms de vestiging van nieuwe erven, mits deze een stevige landschappelijke jas krijgen.

Richtinggevende uitgangspunten

- Als ontwikkelingen plaats vinden in de agrarische ontginningslandschappen, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de dragende lineaire structuren van lanen, bosstroken en waterlopen en ontginningslinten met erven en de kenmerkende ruimtematen.

Toetsing van het initiatief aan de 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap'

Bij de uitwerking van het plan zijn de gebiedskenmerken van de 'Laag van het agrarisch cultuurlandschap' als uitgangspunt genomen. Er zal worden geïnvesteerd om de oorspronkelijke beplanting meer kans te bieden voor doorontwikkeling. De eeuwenoude Hessenweg (zuidelijke grens projectgebied) wordt benadrukt door het aanplanten van een beukenlaan. Hiermee wordt de bestaande beukenlaan, ten oosten van het projectgebied, verlengd tot aan de Middenweg. Ook wordt voorzien in het algemene onderhoud aan wegen en paden in het bos waardoor een positieve bijdrage wordt geleverd aan het versterken van dragende structuren (groenstructuur en routes) van het ontginningslandschap. Er kan worden geconcludeerd dat de ontwikkeling leidt tot een versterking van de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse van het plangebied.

3. De 'Stedelijke laag'

Het plangebied kent op basis van de gebiedskenmerkenkaart 'Stedelijke laag' geen relevante uitgangspunten.

4. De 'Lust- en leisurelaag'

Het plangebied kent op basis van de gebiedskenmerkenkaart 'Lust- en leisure' geen relevante uitgangspunten.

4.2.1.2

Kwaliteitsimpuls groene omgeving

Met het vaststellen van de Omgevingsvisie is de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving geïntroduceerd als kwaliteitsinstrument. Met de kwaliteitsimpuls Groene Omgeving biedt de provincie Overijssel beleidsruimte aan gemeenten voor ontwikkelingen in de groene ruimte. Nieuwe ontwikkelingen moeten mogelijk zijn onder voorwaarde dat ze bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving. In het buitengebied is ruimte voor grootschalige uitbreidingen en nieuwe ontwikkelingen mits die gelijk opgaan met verbeteringen van de ruimtelijke kwaliteit.

Ruimtelijke kwaliteit wordt gerealiseerd door naast bescherming vooral in te zetten op het verbinden van bestaande gebiedskwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen, waarbij bestaande kwaliteiten worden beschermd en versterkt en nieuwe kwaliteiten worden toegevoegd.

De methodiek voor het bepalen van de balans tussen ontwikkelingsruimte en de gevraagde investering in de groene omgeving, is gericht op het volgende: hoe meer de ontwikkeling als gebiedsvreemd te beschouwen is en /of hoe groter de schaal en impact op de ruimtelijke kwaliteit is, des te zwaarder weegt dat aan de ontwikkelingskant van de balans en hoe hoger de aanvullende kwaliteitsprestaties dan dienen te zijn. Als het gaat om een gebiedsvreemde ontwikkeling van een grote schaal en met een grote impact op de omgeving, dan zal een forse investering in het landschap nodig zijn.

De kwaliteitsimpuls zal ingevuld worden binnen het plangebied zelf. De provincie heeft reeds beoordeeld dat de basisinspanning is gelegen in het natuurlijk en landschappelijk inrichten en beheren van het plangebied zelf.

Om te beoordelen of medewerking kan worden verleend aan het verzoek in het kader van de KGO, wordt het volgende model gevolgd:

Gebiedseigen ontwikkeling

Het Ommerbos is op basis van het geldende bestemmingsplan bestemd als 'Natuur'. Binnen deze bestemming Natuur wordt niet bij recht voorzien in het kunnen realiseren van een natuurbegraafplaats. De te realiseren natuurbegraafplaats dient te worden beschouwd als een nieuwe economische functie binnen de bestaande natuur. Het realiseren van een natuurbegraafplaats in dit deel van het Ommerbos is dan ook te beschouwen als een in beginsel niet thuis horende functie en is daarmee niet gebiedseigen. Van oorsprong komen er geen begraafplaatsen (te beschouwen als een nieuwe economische functie) in dergelijke bosgebieden voor. De provinciale lijn voor een dergelijke ontwikkeling is 'nee, tenzij'. De tenzij houdt in dat dat waar bestaande natuur ook gebruikt gaat worden voor andere functies er nieuwe natuur gerealiseerd moet gaan worden. Bij dit voornemen wordt de nieuwe natuur voorzien in het project Ommermars. Daarover is meer omschreven later in deze paragraaf.

Anderzijds zorgt de realisatie van een natuurbegraafplaats er voor dat de gebiedseigen kenmerken van het plangebied kwalitatief worden hersteld en versterkt. Het plangebied bestond vroeger uit heidegronden. In de periode na 1980 raakten deze gronden bebost. Enkele delen zullen voor de bosbouw zijn aangeplant, maar een groot deel van deze bebossing lijkt een gevolg van een verandering in het beheer van de gronden. De realisatie van een natuurbegraafplaats maakt het mogelijk dat het bos/de natuur kwalitatief wordt verbeterd. Zo wordt bijvoorbeeld Amerikaanse vogelkers verwijderd en wordt op enkele plekken heide teruggebracht. Hiermee worden gebiedseigen kenmerken van het plangebied versterkt.

Schaal en impact op de omgeving

Het plangebied heeft een omvang van circa 25 hectare en bestaat momenteel uit bos. Binnen het plangebied worden circa 286 graven per hectare gerealiseerd. Gemiddeld wordt uitgegaan van 50 uitvaarten per jaar, wat een gemiddelde van 1 uitvaart per week betekent. Dit betreft dus gemiddeld 1 x per week een rouwstoet van gemiddeld circa 25 auto's, waarvoor een parkeerplaats van 35 plekken (halfverharding) wordt aangelegd. Daarnaast zal de natuurbegraafplaats dagelijks door enkele bezoekers bezocht worden. De natuurbegraafplaats wordt ontsloten via de Middenweg. Dit betreft een goede, overzichtelijke ontsluiting, die dit extra verkeer aankan. Binnen het plangebied wordt een ontvangst- en beheergebouw (met overwegend natuurlijke materialen) van maximaal 250 m² gerealiseerd.

In en direct om het plangebied liggen geen erven van derden. De realisatie van de natuurbegraafplaats gaat samen met de kwalitatieve verbetering van het bosgebied. Met dit plan wordt ook het beheer op de lange termijn geborgd. De voorgenomen ontwikkeling heeft daarmee impact op de omgeving, maar de schaal en impact zijn relatief beperkt.

Eigen belang en maatschappelijk belang

Het plan voor een natuurbegraafplaats dient maatschappelijke belangen. Er is maatschappelijk behoefte om op deze wijze begraven te worden. Daarnaast worden met dit plan de landschappelijke en natuurlijke waarden van het gebied verhoogd en wordt duurzaam beheer gegarandeerd. De realisatie van de natuurbegraafplaats maakt het ook mogelijk dat het gebied openbaar toegankelijk wordt gesteld.

Naast een maatschappelijk belang, betreft de realisatie een particulier initiatief, die ook een eigen belang dient.

Conclusie KGO

Aangezien het natuurbegraven in beginsel een gebiedsvreemde functie betreft, het natuurbegraven een impact heeft op de omgeving (die weliswaar relatief beperkt is) en omdat het initiatief ook een eigen belang dient, dienen er naast investeringen in een goede landschappelijke inpassing (de basisinspanning), ook extra investeringen in ruimtelijke kwaliteit plaats te vinden. Deze investeringen dienen in balans te zijn met de voorgenomen ontwikkeling.

Aangezien de natuurbegraafplaats wordt gerealiseerd op gronden met de bestemming 'Natuur' is als uitgangspunt gesteld dat investeringen in ruimtelijke kwaliteit ook hoofdzakelijk in landschap, natuur en (natuur)recreatie moeten plaatsvinden. Dit kunnen investeringen in het plangebied zijn, maar ook investeringen buiten het plangebied. Als het investeringen buiten het plangebied betreffen, dan moeten ze bijdragen aan de provinciale ambities en doelen voor realisering van een samenhangend, robuust en kwalitatief hoogwaardig natuurnetwerk op provincieniveau.

Als uitgangspunt is genomen dat per 250 graven, 0,5 hectare agrarische grond wordt afgewaardeerd naar gronden met de bestemming 'bos/natuur'. Ook kunnen gronden die reeds de bestemming 'bos/natuur' hebben ter beschikking gesteld worden voor de realisatie van provinciale ambities en doelen voor realisering van een samenhangend, robuust en kwalitatief hoogwaardig natuurnetwerk op provincieniveau. Hiervoor is als uitgangspunt genomen dat per 250 graven, 5 hectare grond met reeds de bestemming 'bos/natuur' beschikbaar gesteld moet worden.

Daarnaast kunnen ook andere investeringen ten behoeve van hoofdzakelijk landschap, natuur en (natuur)recreatie worden gedaan, als deze in verhouding staan. Hiervoor is als uitgangspunt genomen dat de afwaardering van 1 hectare agrarische grond, naar 'bos/natuur', op een waarde is gezet van € 50.000,-

Het plangebied voor de natuurbegraafplaats is circa 25 hectare groot, waarvan 22,9 hectare beschikbaar is voor graven. Dit betekent in totaal maximaal 6549 graven. Dit betekent dat moet worden geïnvesteerd in de afwaardering van circa 13 hectare gronden met een agrarische bestemming, naar de bestemming 'bos/natuur', of bijvoorbeeld in andere maatregelen (van een enigszins vergelijkbare financiële grootte). Dit betreft daarmee een forse totaalinvestering in ruimtelijke kwaliteit.

Investeringen binnen het plangebied

Naast een goede landschappelijke inpassing van de natuurbegraafplaats, zoals de inpassing van het nieuwe ontvangstgebouw en de parkeerplaatsen, vinden extra kwaliteitsinvesteringen binnen het plangebied plaats:

- Openheid wordt teruggebracht;

- Prunus wordt bestreden;
- Er worden poelen gemaakt en verbeterd;
- Zandduinen worden vrijgezet voor warmteminnende reptielen en amfibieën;
- De eeuwenoude Hessenweg (zuidelijke grens plangebied) wordt benadrukt door het aanplanten van een beukenlaan;
- Wissels richting foerageergebied van de das worden vrijgehouden;
- Jeneverbes wordt vrijgezet;
- Er wordt ruimte gemaakt voor pioniersbegroeiing zoals heide;
- Er wordt ruimte gemaakt voor korstmossen zoals rendiermossen;
- Het dichtgroeien van een monocultuur wordt tegengegaan;
- Er komt daardoor meer ruimte voor loofbomen;
- De troep wordt opgeruimd;
- Het wordt open gemaakt voor wandelaars (was dichtgegroeid) en het plangebied wordt openbaar toegankelijk gemaakt.

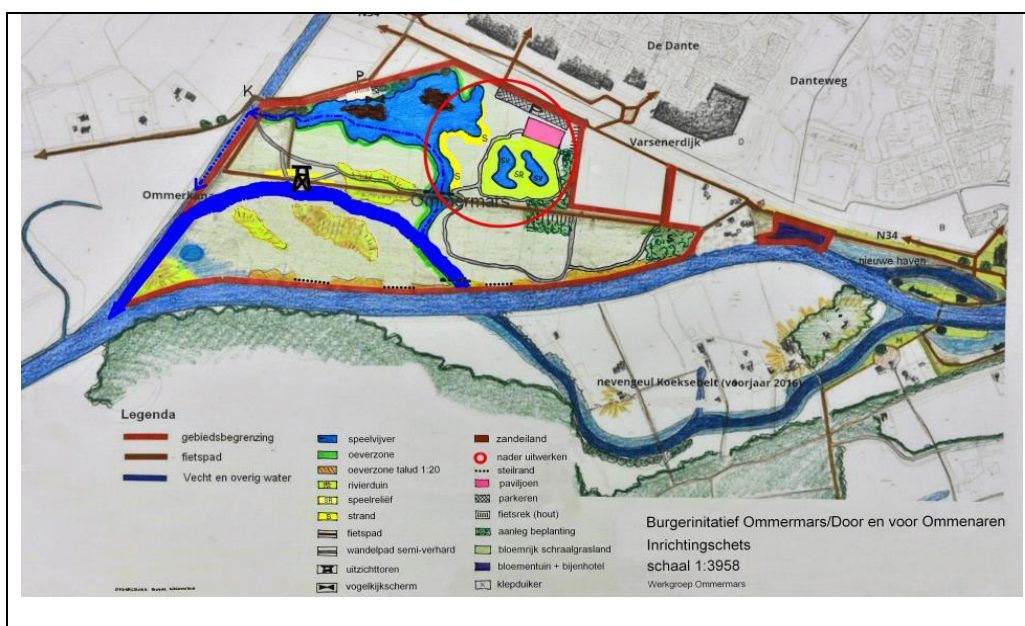
Stichting Heidehof investeert buiten het plangebied in:

- De afwaardering van circa 8 hectare agrarische grond naar de bestemming 'natuur' binnen het plangebied Ommermars, en het beschikbaar stellen van deze gronden aan het project Ommermars.
- Het beschikbaar stellen van circa 12,5 hectare bestaande natuur aan het project Ommermars;
- Extra investeringen in ruimtelijke kwaliteit binnen het plangebied van de natuurbegraafplaats van circa € 150.323,-;
- project kunstwerk plaatselijk belang, welke is geraamd op € 4.500,-.

Het totaal aan investeringen is hiermee ruim voldoende, en hoger dan de voorgenomen ontwikkeling vanuit KGO-beleid en regelgeving vereist. De KGO-onderbouwing is als bijlage bij dit bestemmingsplan gevoegd.

Onderstaand wordt nog kort ingegaan op het project Ommermars waarbij door middel van de KGO als gevolg van het project Natuurbegraafplaats Ommen in totaliteit extra natuurgebied ter beschikking komt aan het project Ommermars en daarmee een belangrijke maatschappelijke meerwaarde biedt.

Direct ten westen van de kom van Ommen, tussen de Vecht en provincieweg, ligt de Ommermars. Het gebied is gedeeltelijk ingericht als natuurgebied, maar niemand herkent het als zodanig. Het oogt als een groene laken van gras, afgewisseld met enkele maisakkers. Om de kwaliteit van het gebied te verhogen zijn bewoners uit Ommen een initiatief gestart, waarbij de overheden nauw betrokken zijn. Het bewonersinitiatief wil er een recreatieve, natuur en educatieve invulling aan geven vlak naast de deur van de stad Ommen. Natuur en Milieu de Vechtstreek, Natuur en Milieu Overijssel en Landschap Overijssel ondersteunen hen hierbij.

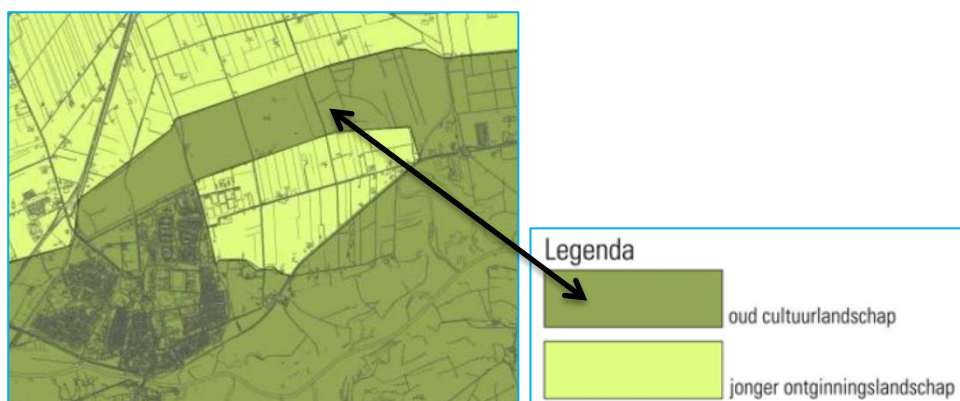

4.3 Gemeentelijk beleid

4.3.1 Gemeentelijk Omgevingsplan Ommen (2013)

Het Gemeentelijke Omgevingsplan biedt een helder beeld van de plannen van de gemeente zijn voor de verdere (ruimtelijke) ontwikkeling. Het bundelt diverse gemeentelijke plannen met elkaar. Dit plan is een samenvoeging en vereenvoudiging van bestaande bestemmingsplannen en verordeningen. Het bundelt de ambities van de gemeente op alle voor het omgevingsbeleid relevante beleidsterreinen: sociaal, economisch en fysiek.

Binnen het omgevingsplan bevindt het plangebied zich in het buitengebied en bevindt het zich daarbij in het oude cultuurlandschap. Onderstaand is dat zichtbaar gemaakt.

Binnen dit oude cultuurlandschap is er sprake van de 'bos- en landgoederenzone'. Over deze zone wordt het volgende verwoord in het omgevingsplan.

De bosgebieden liggen veelal langs de rivieren op de droge, schrale riverduinen. Deze door de wind afgezette grofzandige gronden waren onvoldoende vruchtbaar voor

agrarisch gebruik en waren eeuwenlang alleen bruikbaar als gemeenschappelijke heidegrond, waar schaapskudden de schaarse mineralen bij elkaar graasden. Na het overbodig worden van de schaapskuddes bleken deze gronden voldoende geschikt voor houtteelt en ook aantrekkelijk voor de aanleg van landgoederen. Grote delen van de bosgebieden bestaan hoofdzakelijk uit naaldbomen.

Ambitie en ruimte voor ontwikkeling

De gemeente wil de differentiatie in het landschap en de landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische waarden en kwaliteiten van het buitengebied behouden en versterken.

Tegelijkertijd wil de gemeente in haar buitengebied de ontwikkelingen in de landbouw, het beheer van landgoederen en recreatiebedrijven niet op slot zetten. Daarvoor is het belang van deze partijen voor de economische ontwikkeling, maar ook als belangrijke drager van het landschap te groot. Het landschap zoals het er nu ligt is grotendeels een cultuurlandschap dat onder invloed van menselijk handelen is ontstaan. Het landschap vraagt om onderhoud en beheer, teneinde de landschappelijke kwaliteit en de variatie in het landschap die onder meer door burgers en toeristen hoog worden gewaardeerd, te kunnen behouden. Dit houdt in dat de gemeente in haar buitengebied, rekening houdende met de specifieke mogelijkheden van de verschillende landschappen en ondergronden, ruimte wil bieden aan ontwikkeling.

Ommen onderkent het grote belang van haar landschappelijke kwaliteiten en variatie en zal in samenspraak met de terreinbeheerders afspraken maken over het behouden en waar mogelijk versterken van deze kwaliteiten, die deels ook de status van Natura 2000 gebied kennen en onderdeel vormen of vormden van de EHS. Ommen wil de contrasten tussen de landschapstypen en gebiedskenmerken versterken in combinatie met het vergroten van de toegankelijkheid en beleefbaarheid.

De gemeente hanteert bij ruimtelijke ontwikkelingen een aantal spelregels. Deze spelregels zijn:

- Het tijdig informeren van belanghebbende over een voorgenomen initiatieven;
- Het verkrijgen van acceptatie/draagvlak voor het initiatief bij belanghebbende partijen;
- Het aantoonbaar op duurzame wijze realiseren van het voorgenomen initiatief;
- Het vanuit het initiatief bijdragen aan het versterken van de omgevingskwaliteit;
- Het vanuit het initiatief bijdragen (Noaberschap) aan de leefbaarheid van wijk of buurt;
- Het adequaat compenseren van negatieve effecten op de omgevingskwaliteit, leefbaarheid of duurzaamheid.

Voorliggend plan om te komen tot een natuurbegraafplaats past binnen deze gestelde ambitie. Initiatiefnemer heeft in een vroegtijdig stadium overleg gevoerd met de verantwoordelijke overheden als ook met de eigenaar van de gronden en ook omwonenden (zie ook hoofdstuk 7 waarin uitvoerig is verwoord over het overleg en wijze van inspraak). Daarmee is in eerste aanleg draagvlak gerealiseerd voor het voornemen van de natuurbegraafplaats. Voor de inrichting van het plangebied wordt zoveel als mogelijk gebruikt gemaakt van natuurlijke en duurzame materialen, om zodoende ook te bereiken dat de ontwikkeling 'opgaat' in het natuurgebied en de bebouwing daarin niet hinderlijk zal zijn. Door het openstellen van het gebied als openbaar toegankelijk gebied wordt ook de belevingswaarde van het natuurgebied

vergroot. Tevens zullen de ecologische waarden toenemen door het meer divers maken van de soorten aanwezigheid binnen het plangebied. Door de nevenfunctie van natuurbegraafplaats worden er inkomsten gegeneerd die garant staan voor een adequaat beheer van het boscomplex naar de langere termijn toe en levert het daarmee ook een positieve bijdrage aan de leefbaarheid van het gebied. Initiatiefnemer heeft een gedegen inrichtingsplan opgesteld die er mede toe strekt dat de totaalwaarde van het gebied wordt vergroot en eventuele negatieve effecten op de omgevingskwaliteit worden gecompenseerd. Het bestemmingsplan is in overeenstemming met het omgevingsplan.

4.3.2 *Landschapontwikkelingsplan*

Het landschapontwikkelingsplan (LOP) Ommen geeft aan hoe het landschap kan worden ontwikkeld, gebruikmakend van bestaande kwaliteiten en potenties. Het geeft de visie van de gemeente op het omgaan met haar landschap voor de komende 10 jaar.

Kenmerkend aan het Ommer landschap is de grote variatie in landschapstypen. Op relatief kleine schaal wisselen rivieren, bos, heide, open en halfopen agrarisch gebied elkaar af. Concreet zijn de volgende landschappen te onderscheiden:

- het rivierenlandschap;
- het essen- en kampenlandschap;
- het vlierenlandschap;
- het bos- en landgoederenlandschap;
- het jonge ontginningslandschap;
- het veenontginningslandschap.

Het plangebied hoort toe aan het bos- en landgoederenlandschap.

De bosgebieden liggen veelal langs de rivieren op de droge, schrale rivierduinen. Deze door de wind afgezette grofzandige gronden waren onvoldoende vruchtbaar voor agrarisch gebruik en waren eeuwenlang alleen bruikbaar als gemeenschappelijke heidegrond, waar schaapskudden de schaarse mineralen bij elkaar graasden. Na het overbodig worden van de schaapskuddes bleken deze gronden voldoende geschikt voor houtteelt en ook aantrekkelijk voor de aanleg van landgoederen. Grote delen van de bosgebieden bestaan hoofdzakelijk uit naaldbomen. Ook de stuwwal van de Lemelerberg is structuurbepalend voor de landschappelijke patronen in de omgeving. Opvallend is het sterke reliëf van deze, in de voorlaatste ijstijd door het landijs afgezette, stuwwal. Door het open heidegebied boven op de stuwwal zijn plaatselijk uitzichten over het omliggende lager gelegen agrarische landschap mogelijk.

Verder hebben deze gebieden ook een grote betekenis als toeristische trekpleister.

Onderstaand is weergave gedaan van de landschappelijke karakteristieken van het bos- en landgoederengebied.

Landschappelijke karakteristieken:

- grote aaneengesloten bos- en heidegebieden met hoge ecologische waarde;
- aanwezigheid van hoogteverschillen (stuwwal, dekzandruggen) met een hoge aardkundige waarde;
- landgoederen met een rijke cultuurhistorie aan de rand van de bosgebieden;
- bosgebieden met een grote recreatieve gebruikswaarde;
- oude bossen hebben een onregelmatig verkavelingspatroon, jonge bossen een rationele verkavelingspatroon.

Het toekomstbeeld van deze gebieden zijn aaneengesloten bosgebieden die bestaan uit een afwisseling van bos, heiden en zandstuifgebieden. Langs de randen liggen de landgoederen die door middel van laanstructuren en zichtlijnen verankerd liggen in het landschap. Doordat de landgoederen zijn opengesteld voor het publiek vormen zij een belangrijk onderdeel van de beleving van het landschap. Het stelsel van onverharde wegen en lanen vormt de basis voor een netwerk van wandelroutes door dit landschap.

Onderstaand is weergave gedaan van de maatregelen die in deze gebieden gelden om te komen tot het gewenste toekomstbeeld en zijn afkomstig uit het LOP zelf.

Maatregelen:

Meeliften:

- het ontwikkelen van nieuwe natuur dient bij te dragen aan het versterken van de landschappelijke kwaliteiten en het vergroten van biodiversiteit door behoud en herstel van droge natuur, zoals een afwisseling van heide, bos, lanen en natuurlijke graslanden;
- opheffen van ecologische barrières ter vergroting van de EHS;
- openheid binnen de bosgebieden behouden en versterken door het 'verbossen' van onder andere heideterreinen (onder andere Archemerberg, Lemelerberg en Beerzerveld) en stuifzandgebieden (o.a. Sahara en Arriërveld) tegen te gaan en door het creëren van nieuwe open plekken, zoals het weer zichtbaar maken van stuifzandgebieden;
- inzetten op natuurlijk bosbeheer ter vergroting van biodiversiteit. Het gaat met name om gebieden met grote percelen naaldbos. Belangrijk hierbij is om kleine percelen met naaldbomen te handhaven voor karakteristieke naaldboutsoorten, zoals zwarte mees, kuifmees en goudhaan.

Sturen:

- stimuleren van de uitbreiding van de openstelling en het gebruik van paden en routes op landgoederen, zodat de beleefbaarheid en de cultuurhistorische waarde van landgoederen wordt vergroot;
- rode ontwikkelingen, die mogelijk zijn volgens het bestemmingsplan Buitengebied, dienen bij te dragen aan het versterken van de landschappelijke karakteristieken van het jonge ontginningslandschap door de nieuwe ontwikkeling landschappelijk in te passen. Het Inspiratieboek Ruimtelijke kwaliteit Buitengebied vormt hiervoor het ideënkader;
- het behouden van onverharde paden (zandwegen) en lanen als een cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteit.

Bijdragen:

- Het faciliteren van beheer en herstel van landschapselementen op landgoederen, zoals lanen, grachten, tuinen en zichtlijnen ter versterking van de landschappelijke structuur. Dat geldt enkel voor elementen, die niet via bovenlokale regelingen gefinancierd kunnen worden.

Het plan om te komen tot een natuurbegraafplaats en het openbaar stellen van het terrein draagt in grote mate bij aan de idealen voor het bos- en landgoederenlandschap. Veel van de hierboven weergegeven maatregelen komen terug in het inrichtings- en beheersplan zoals die is opgesteld voor dit bestemmingsplan.

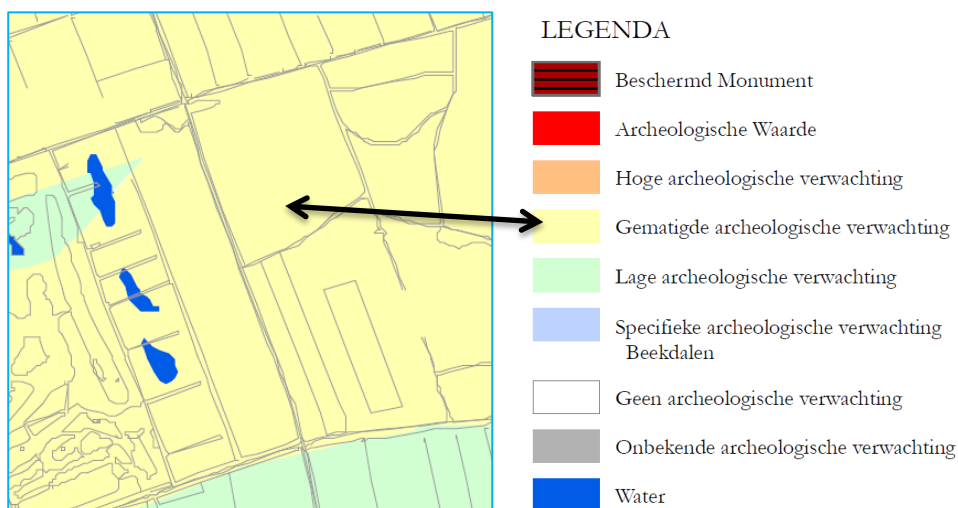
5 Hoofdstuk 5 Omgevingsfactoren

Ruimtelijke plannen kunnen van invloed zijn op de omgeving. Anderzijds kan ook de zichtbare en soms niet zichtbare omgeving van invloed zijn op de uitvoerbaarheid van de voorgenomen plannen. In dit hoofdstuk worden de omgevingsfactoren beschreven. Daarnaast wordt per omgevingsfactor beoordeeld wat de invloed op het plan kan zijn.

5.1 Archeologie

In de toelichting moet worden aangegeven hoe het cultureel erfgoed wordt beschermd in relatie tot de wettelijke bepalingen (Wet op de archeologische monumentenzorg) en hoe met het oog op het noodzakelijk onderzoek met het aspect archeologie is omgegaan. Eventuele onderzoeksrapporten moeten als bijlage bij de toelichting worden gevoegd.

Op basis van de gemeentelijke verwachtingswaardenkaart van de gemeente Ommen geldt ter plaatse een gematigde archeologische verwachting. Op de kaart hieronder is dit zichtbaar gemaakt.

Bij een dergelijke archeologische verwachtingswaarde moet archeologisch onderzoek worden uitgevoerd bij ruimtelijke ingrepen groter dan 2500 m² én dieper dan 50 centimeter –Mv.

Door onderzoeksbureau Transect uit Utrecht is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Het onderzoeksrapport is als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd. Hierna een weergave van de resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

Op basis van het bureauonderzoek is aangetoond dat het plangebied in een stuifzandgebied gelegen is, waarbinnen als gevolg van vroegere ontginning herverstuiving van pleistoceen dekzand heeft plaatsgevonden. Een dergelijk stuifzandgebied is doorgaans van relatief jonge ouderdom en vermoedelijk op zijn vroegst tot stand gekomen in de Late Middeleeuwen. De archeologische verwachting van een dergelijk gebied is zodoende tweeledig:

- Enerzijds is in het plangebied sprake van een middelhoge archeologische verwachting op de aanwezigheid van archeologische resten (van nederzetting en/of landgebruik) uit de periode Laat-Paleolithicum-Middeleeuwen. Deze verwachting is theoretisch en gebaseerd op de aanwezigheid van intact gebleven pleistocene dekzandafzettingen. Deze kunnen in principe nog intact in het gebied aanwezig zijn op het moment ze begraven zijn geraakt onder een laag stuifzand;
- Anderzijds is er sprake van een lage archeologische verwachting. Dit verwachtingspatroon is deels gebaseerd op de verstuingen en plaggenwinning in het gebied, waardoor naar verwachting grote delen van het oorspronkelijke archeologische c.q. prehistorische landschap is geërodeerd. Ook zullen delen van het plangebied ten gevolge van bioturbatie zijn aangetast, waarmee ook de vraag bestaat in hoeverre eventuele resten nog intact aanwezig zullen zijn.

Advies

In het plangebied bestaat het voornemen om een natuurbegraafplaats in te richten. Het grondgebruik wordt daarbij niet gewijzigd met de uitzondering dat er verspreid in het terrein op plekken een graf zal worden aangelegd en alleen op gronden die op de verbeelding als zodanig zijn aangeduid. Er wordt een grafdichtheid van circa 286 graven per hectare gehanteerd. Gezien de lage tot middelhoge archeologische verwachting in het plangebied en de relatief beperkte, niet-vlaksgewijze versterking in het plangebied wordt geadviseerd dat geen aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn ten aanzien van deze voorgenomen ontwikkeling. Op het moment dat tijdens graafwerkzaamheden onverhoopt toch archeologische zaken worden aangetroffen, geldt volgens de Erfgoedwet 2016, artikel 5.10 een wettelijke plicht deze vondsten te melden bij de bevoegde overheid, de gemeente Ommen.

5.2

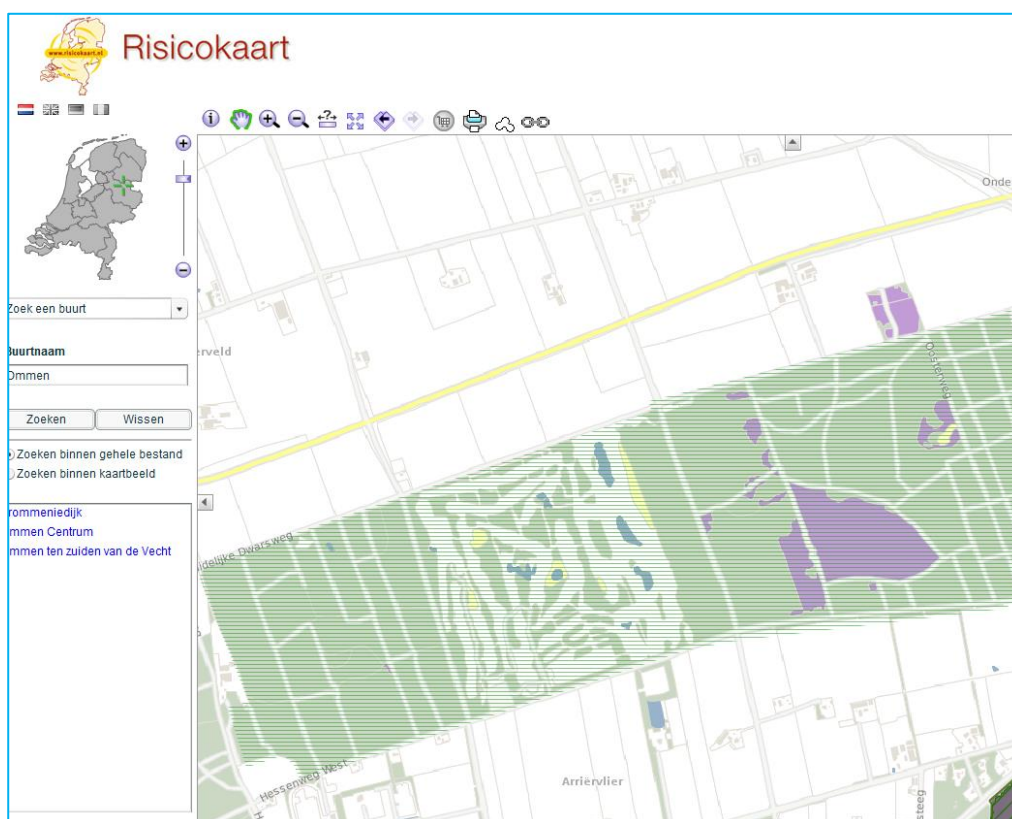
Fysieke veiligheid

Het aspect externe veiligheid bestaat uit verschillende onderdelen. Externe veiligheid gaat onder andere over buisleidingen (geregeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen), het transport van gevaarlijke stoffen over bepaalde transportassen (geregeld in het Besluit externe veiligheid transportroutes), de opslag van explosieven (geregeld in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) en het Bevi. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen richt zich primair op inrichtingen zoals bedoeld in de Wet milieubeheer. In artikel 2, lid 1 van het Bevi staan de inrichtingen genoemd waarop het besluit van toepassing is.

Een (natuur)begraafplaats wordt niet aangemerkt als een bevi-inrichting, zodat er geen sprake is van externe veiligheidsrisico's vanuit het terrein van de natuurbegraafplaats naar de omgeving toe.

Een (natuur)begraafplaats wordt ook niet aangemerkt als een (beperkt) kwetsbaar object, zodat het aspect externe veiligheid niet van invloed is op het bestemmingsplan.

Voor de volledigheid is nog wel beoordeeld aan de hand van de risicokaart Nederland of er in het plangebied mogelijk (hogedruk)buisleidingen zijn gelegen waarmee met de inrichting van het plangebied rekening moet worden gehouden. Op de volgende bladzijde is een uitsnede van de risicokaart opgenomen. Er zijn geen buisleidingen aanwezig. Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering.

5.3

Bodem

In het bestemmingsplan dient aangegeven te worden wat de kwaliteit van de bodem ter plaatse van het plangebied is. Tevens dient, op basis van de Mor (Ministeriële regeling omgevingsrecht), bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen een rapportage van een recent uitgevoerd verkennend bodemonderzoek toegevoegd te worden. Voor verkennend bodemonderzoek op een locatie wordt de norm NEN 5740 gehanteerd (onderzoeksstrategie voor verkennend bodemonderzoek).

De bodemonderzoeksplicht geldt alleen voor bouwwerken waarvoor:

- een reguliere omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen is vereist;
- waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend (1,5 of meer uren per dag) mensen kunnen verblijven;
- die de grond raken;
- waarvan het bestaande gebruik wijzigt (interne verbouwing van niet-verblijfsruimte naar verblijfsruimte);
- die niet naar aard en omvang gelijk zijn aan een bouwwerk genoemd in het Besluit bouwwerken;
- waarvan geen reeds bruikbare recente onderzoeksresultaten aanwezig zijn;
- die geen tijdelijk bouwwerk betreffen waarbij uit het vooronderzoek blijkt dat de locatie onverdacht is.

Er is geen sprake van een dergelijk bouwwerk (verblijfsruimte) waarin nagenoeg voortdurend mensen verblijven, zodat er geen verkennend bodemonderzoek nodig is.

Verder blijkt uit een algemeen rapport, het Alterra-rapport 'Terug naar de Natuur' uit 2009, dat het vergaan van het dode lichaam geen significant effect op de bodem en het bodemleven veroorzaakt. In dit rapport is een aantal theoretische studies beschreven waarin effecten van metalen, eutrofiërende stoffen, organische zuren en afbraakproducten, medische stoffen en stoffen als kwik op afzonderlijke milieuonderdelen onderzocht zijn. Het begraven zal niet leiden tot overschrijdingen van de milieunormen voor de bodem.

De Wet op de lijkbezorging voorziet afdoende in maatregelen om significante milieueffecten te voorkomen of te beperken. De Wet op de lijkbezorging is afgestemd op reguliere vormen van begraven.

Bij natuurbegraven wordt uitgegaan van een veel lagere graf dichtheid. Verder zal bij het natuurbegraven alleen gebruik worden gemaakt van makkelijk afbreekbare en niet schadelijke materialen voor de kist/ het omhulsel. Effecten op de bodem zullen daarom verwaarloosbaar zijn.

Verder is het nog zo dat de bijlage bij de Inspectierichtlijn Lijkbezorging 'Technische adviezen voor de inrichting van begraafplaatsen en graven' stelt, dat een bodem van zand- of zavelgrond het meest geschikt is voor een begraafplaats. Dit omdat het poriënvolume daarvan doorgaans voldoende is om de vereiste gaswisseling op peil te houden. Er zijn daarom geen bodemingrepen noodzakelijk.

Het aspect bodem behoeft geen nader onderzoek.

5.4

Cultuurhistorie

Modernisering Monumentenwet (MoMo)/Wijziging Bro

Per 1 januari 2012 is de wijziging van het Bro in werking getreden die een verplichting inhoudt om in de toelichting van het bestemmingsplan een beschrijving op te nemen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.

Wat zijn cultuurhistorische waarden? De Memorie van Toelichting bij het Besluit ruimtelijke ordening zegt met betrekking tot artikel 3.1.6 het volgende:

"Bij cultuurhistorische waarden gaat het over de positieve waardering van sporen, objecten, patronen en structuren die zichtbaar of niet zichtbaar onderdeel uitmaken van onze leefomgeving en een beeld geven van een historische situatie of ontwikkeling. In veel gevallen bepalen deze cultuurhistorische waarden de identiteit van een plek of gebied en bieden ze aanknopingspunten voor toekomstige ontwikkelingen. Deze cultuurhistorische elementen kan men niet allemaal als beschermd monument of gezicht aanwijzen, maar zijn wel onderdeel van de manier waarop we ons land beleven, inrichten en gebruiken"

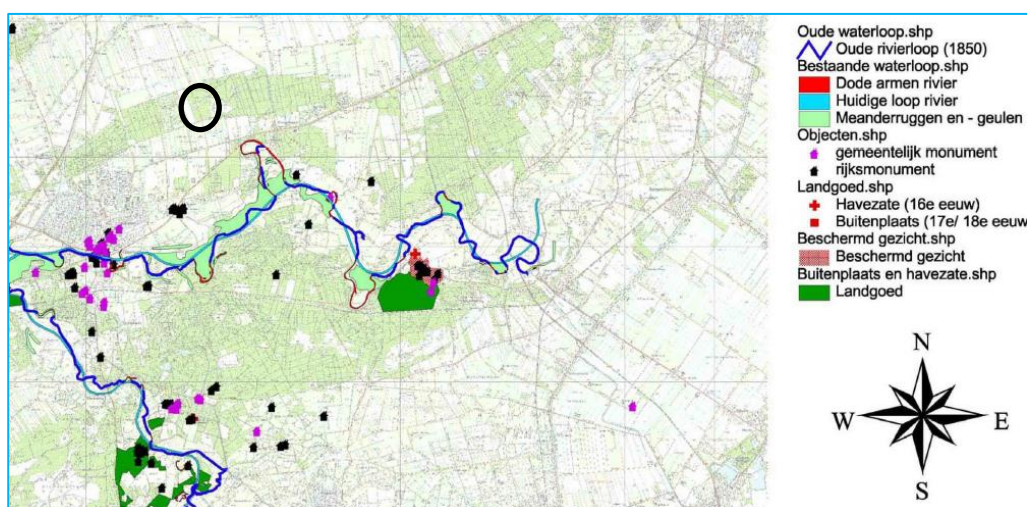
Het begrip cultuurhistorie heeft drie aspecten:

1. Historische (stede)bouwkunde / bovengrondse monumentenzorg; bijvoorbeeld kastelen, kerken, oude boerderijen of landhuizen, maar ook stedenbouwkundige elementen als beschermde stads- of dorpsgezichten;
2. Archeologie; sporen en vondsten van menselijk handelen in het verleden in de bodem zijn achtergebleven, bijvoorbeeld potscherven, resten van voedselbereiding,

graven, maar ook verkleuringen in de grond die duiden op bewoning of infrastructuur. Een verzamelterm hiervoor is 'archeologische waarden'. Alle archeologische waarden bij elkaar zijn het 'bodemarchief'. Deze sporen kunnen zich ook onder water bevinden zoals bijvoorbeeld verdronken nederzettingen of scheepswrakken;

3. Cultuurlandschap/historische geografie: alle landschappelijke elementen die het gevolg zijn van menselijk handelen in het verleden, bijvoorbeeld verkavelingspatronen, pestbosjes, landgoederenzones of ontginningssassen.

Op basis van de Cultuurhistorische kaart Ommen, behorend bij de Erfgoednota, gelden er geen specifieke cultuurhistorische waarden in het plangebied waarmee rekening gehouden hoeft te worden (plangebied binnen zwarte cirkel).

5.5 Ecologie

5.5.1 Algemeen

De bescherming van plant- en diersoorten is in Nederland geregeld in Wet Natuurbescherming (verder te noemen WNB). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de huidige Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet.

Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

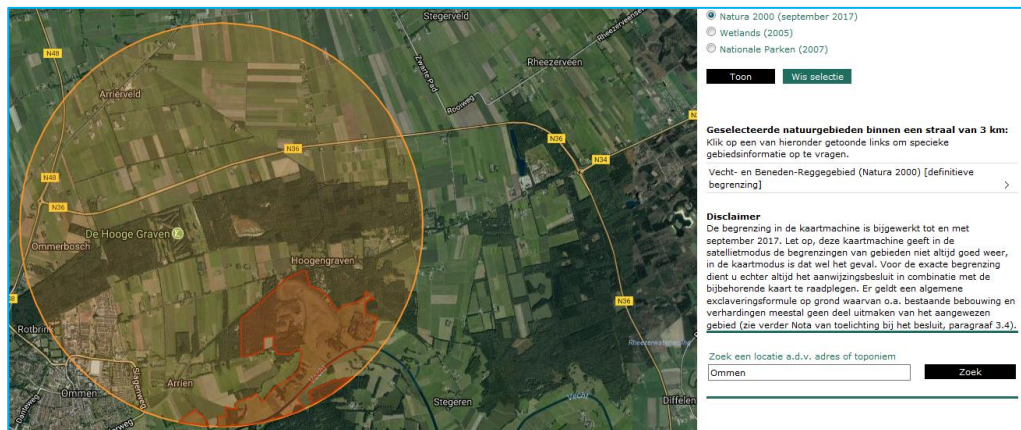
5.5.2 Gebiedsbescherming

5.5.2.1 Gebiedsbescherming Natura 2000

In de Wet Natuurbescherming worden specifieke gebieden beschermd: de Natura 2000-gebieden. Voor Nederland zijn 162 gebieden aangemeld bij de Europese Unie. Door het voormalige ministerie van LNV zijn begrenzingen, instandhoudingsdoelstellingen en

eventueel uitbreidingsdoelstellingen per gebied geformuleerd in een aanwijzingsbesluit. Inmiddels bijna alle gebieden definitief aangewezen als Natura 2000-gebied.

Ten zuiden van het plangebied is sprake van de aanwezigheid van Natura 2000 gebied. Hierna is dat inzichtelijk gemaakt, het zijn daarbij de 'rood' weergegeven gebieden.

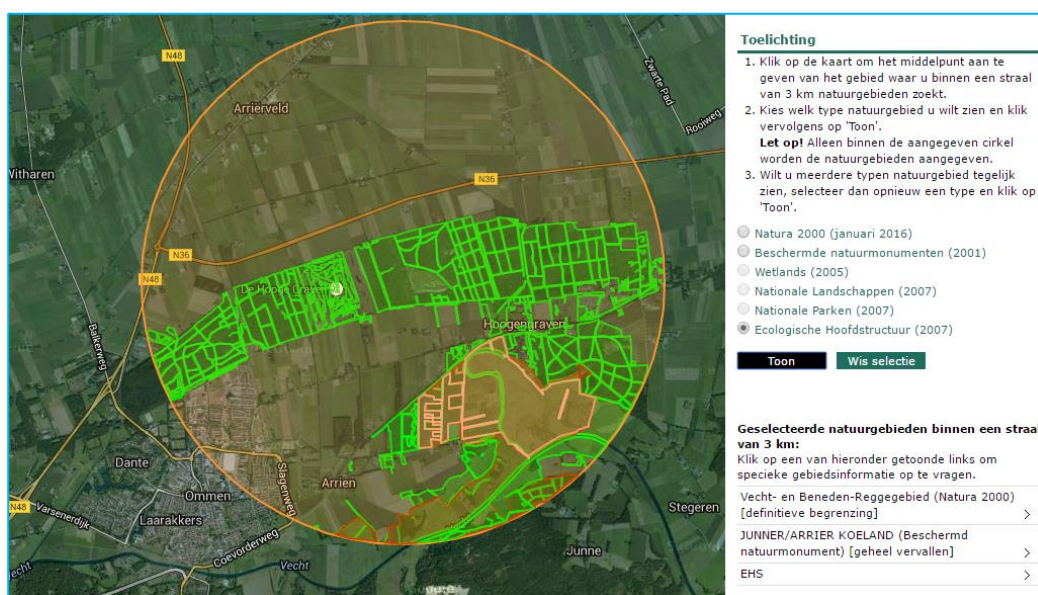
Natura 2000

De aard van de activiteiten op een natuurbegraafplaats heeft geen verstorend effect op het Natura 2000 gebied Vecht- en Beneden- Reggegebied. De afstand, evenals de scheiding door middel van de Coevorderweg zorgt ervoor dat er geen denkbare verstoring kan plaatsvinden die van invloed zouden kunnen zijn op de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied. Er zijn geen directe ecologische of ruimtelijke relaties met het Natura 2000 gebied. Verstorende of verslechterende effecten kunnen worden uitgesloten.

5.5.2.2

Gebiedsbescherming NNN

Naast de gebiedsbescherming van Natura 2000 gebieden is er nog de bescherming van de voormalige EHS gebieden, die nu tezamen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vormen. Op onderstaande afbeelding zijn de NNN gebieden weergegeven.

Nationaal natuurnetwerk

De provincie Overijssel heeft beheertypen aangewezen voor het terrein. Dit zijn stuifzanden, droge en vochtige heide, en bos. In de huidige situatie staan de beheertypen stuifzand en droge heide onder druk door spontane verbossing en opslag van Amerikaanse vogelkers.

De ontwikkeling van een natuurbegraafplaats kan gecombineerd worden met het ontwikkelen en herstellen van deze beheertypen. Een halfopen terrein van bos, afgewisseld met heide en stuifzandachtige plekje heeft zowel voor publiek als voor de kenmerkende natuurwaarden betekenis. Hiervoor is actief en blijvend beheer nodig in de vorm van het verwijderen van opslag en het bestrijden van Amerikaanse vogelkers.

Het aanleggen van een parkeerplaats en het oprichten van een ontvangstgebouw op het terrein zorgt voor oppervlakteverlies. Aangezien netto oppervlakteverlies als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen in het NNN niet is toegestaan is compensatie van de verloren gegane oppervlakte noodzakelijk (Ministerie van LNV, 2007, Provincie Overijssel, 2016). Hierbij dient eerst te worden onderzocht of oppervlakteverlies kan worden voorkomen door de parkeervoorziening en het ontvangstgebouw buiten het gebied en buiten het Natuurnetwerk te realiseren. Indien dit niet mogelijk is kan oppervlakteverlies worden gecompenseerd door middel van aankoop van grond en inrichting van een vervangend stuk bos. Het compensatiegebied dient aan te sluiten op de planlocatie of in de nabije omgeving te liggen. Indien ook dit niet mogelijk is kan als derde optie getracht worden om oppervlakteverlies te compenseren door middel van kwaliteitsverbetering van het bestaande natuurgebied. Het realiseren van de natuurdoeltypen die door de provincie voor het terrein zijn aangegeven is hiervoor niet voldoende. De kwaliteitsverbetering zal moeten bestaan uit een extra kwaliteitsverbetering ten opzichte van het provinciale natuurbeheerplan.

Voor dit project geldt dat het oppervlakteverlies aan NNN moet worden gecompenseerd. Dit wordt gecompenseerd in het project Ommerbos.

Het compenseren door middel van kwaliteitsverbetering van het bestaande natuurgebied wordt niet als mogelijkheid genoemd in de Ontwerp Omgevingsverordening Overijssel.

Door de initiatiefnemers van de begraafplaats is op 14 maart 2017 overleg gevoerd met gemeente en provincie. Daarin heeft de provincie aangegeven dat bovengenoemde compensatie dient te geschieden door middel van oppervlaktecompensatie of door een bijdrage aan een natuurcompensatieproject van een terreinbeherende organisatie zoals Landschap Overijssel.

De gemeente Ommen stelt als belangrijke voorwaarde voor de natuurbegraafplaats dat deze aantoonbaar meerwaarde heeft voor natuur. De provincie Overijssel staat op het standpunt dat natuurbegraven binnen het NNN geen significant negatief effect hoeft op te leveren voor de natuur. Dit geldt wanneer:

- De exploitatie als natuurbegraafplaats gebruikt wordt om de natuurwaarden ter plekke te behouden en te verbeteren;
- Het begraven wordt gedaan volgens een protocol gericht op bescherming van bestaande waarden en snel herstel van de plek;
- Geen gebruik wordt gemaakt van kunstmatige/niet gebiedseigen materialen;
- Er niet/nauwelijks wordt opgehoogd;
- Er geen verhardingen worden aangebracht, hooguit een halfverharde padenstructuur;
- Een maximum wordt gesteld aan het aantal graven (evt uitgedrukt in percentage gebruikt oppervlak) in het gebied.
- De parkeerplaats en het informatiegebouw kwantitatief worden gecompenseerd.

In het Inrichtings- en beheermaatregelen document en het document van de KGO-onderbouwing is in voldoende mate onderbouwd dat rekening is en wordt gehouden met deze criteria.

5.5.3

Soortenbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels met jaarrond beschermde nesten;
- Overige vogels;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I);
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn en waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt;
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, maar waarvoor provinciaal wel een vrijstelling geldt.

Voor vogels geldt dat er twee categorieën zijn: de vogels met jaarrond beschermde nesten (o.a. Huismus, Gierzwaluw en Buizerd) en de overige broedvogels. Vogels met jaarrond beschermde nesten hebben een strikte beschermingsstatus binnen de Wet natuurbescherming. Van overige broedvogels zijn hun nesten alleen tijdens de broedseizoen beschermd (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest). Voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn in artikel 3.5 verboden vastgelegd (o.a. verboden om dieren te doden en voortplantings- of rustplaatsen te vernielen) en geldt een strikte beschermingsstatus.

Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een uitgebreide rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

Ten behoeve van het project is een zogeheten Natuurtoets uitgevoerd door Tonckens Ecologie. Het onderzoeksrapport bekend onder de gegevens 'Flora en Faunaonderzoek ten behoeve van natuurbegraafplaats Hoogengraven te Ommen' versie 14 april 2017 is als bijlage bij dit bestemmingsplan gevoegd. Hierna volgen de resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

De beoogde locatie voor een natuurbegraafplaats op het Arriërveld bestaat uit een verbost heide en stuifzandgebied. De natuurwaarden staan onder druk door verbossing en uitbreiding van Amerikaanse vogelkers. Ontwikkeling van een natuurbegraafplaats kan goed samengaan met de ontwikkeling van natuurdoelen zoals droge heide, stuifzand en schraal grasland die de provincie voor het terrein stelt. Hiervoor is actief en blijvend natuurbeheer nodig. Het inrichtings- en beheerplan voor de begraafplaats voorziet hierin doordat er een afwisseling van bos, heide, schraal grasland en stuifzandplekjes wordt nagestreefd.

Bij de inrichting en het gebruik dient rekening te worden gehouden met kwetsbare natuurwaarden en beschermde soorten. Hierbij is het voorkomen van de Das in het gebied van belang. De aanwezigheid van dassen stelt beperkingen aan het gebruik aangezien dassen gevoelig zijn voor verstoring. In het broedseizoen dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van broedvogels. Verder dient rekening te worden gehouden met reptielen en met kwetsbare flora en vegetatie welke onderdeel uitmaakt van de in stand te houden en te realiseren natuurdoeltypen.

De randvoorwaarden waaraan moet worden voldaan bij de realisering van de natuurbegraafplaats zijn beschreven in hoofdstuk 4 in het onderzoeksrapport. Om schade aan flora en fauna zo veel mogelijk te voorkomen dient er een protocol natuurbegraven te worden opgesteld. Dit protocol is opgesteld en is als bijlage bij dit bestemmingsplan gevoegd.

De natuur is altijd leidend voor wat betreft de ligging van een graf. Voor het aanleggen van een parkeerplaats en een ontvangstgebouw is compensatie van de verloren gegane oppervlakte van het Natuurnetwerk noodzakelijk. In het kader van de realisatie van de natuurbegraafplaats wordt extra natuur gerealiseerd in het project Ommersmars.

Ook heeft de gemeente Ommen aan Wageningen Environmental Research opdracht gegeven om onderzoek te doen naar:

Wat is de draagkracht van het gebied voor wat betreft het aantal graven, dat kan worden toegestaan (dichtheid aantal graven en frequentie begrafenissen)?

Vanuit dit onderzoek is ook gekeken naar de aanwezige natuurwaarden in het gebied en zijn op basis daarvan enkele adviezen aangereikt aan de gemeente. Onderstaand zijn deze kort samengevat. Het gehele adviesdocument is als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd.

1. **Advies 1:** gezien de aanwezige natuurwaarden in het plangebied wordt een graf dichtheid van 200 – 500 graven per hectare acceptabel geacht.

Voor dit bestemmingsplan wordt uitgegaan van een graf dichtheid van gemiddeld 286 graven/hectare en daarmee in overeenstemming met het gegeven advies.

2. **Advies 2:** Plekken die wel een zekere waarde vertegenwoordigen of als zaadbron kunnen dienen voor de toekomstige ontwikkeling van het gebied dienen beschermd te worden (zoals voorkomen van het aanleggen van graven bij plekken met borstelgras, Jeneverbes en Koningsvaren als ook beschermen van gebied waar korstmossen aanwezig zijn en handhaven bufferzone van 50 – 100 meter rondom dassenburchten).

In het ecologisch rapport is al een duidelijke duiding van de plekken gegeven welke nu kwetsbaar zijn. Deze kwetsbare plekken / soorten gaan worden beschermd door middel van de gedragscode natuurbeheer. Deze gedragscode, die eveneens als bijlage aan dit bestemmingsplan is gevoegd, is te raadplegen op de website van de RVO ->>
<https://mijn.rvo.nl/documents/20448/80125/Gedragscode+natuurbeheer+2016-2021/cff29897-70b2-422e-afe4-7460cf76b90>

Hiermee is voor het plan een dynamisch kader aanwezig voor het werkzaam zijn in de natuur voor begraven, wandelingen, boswerkzaamheden, etc...

3. **Advies 3:** Voor het hele gebied geldt het advies om te proberen om zover mogelijk van de stam van de boom weg te blijven (met name bij de vliegdennen) om zo niet te veel belangrijke wortels te beschadigen. Een vuistregel is dat alleen op de rand van de kroonproject en daarbuiten graven komen. Niet dicht bij de stam.

De gemeente heeft richting initiatiefnemer aangegeven dat spelregels opgesteld dienen te worden onder welke voorwaarden en condities een graf mag worden aangelegd. Daarin zal ook aandacht worden geschonken aan de minimale aan te houden afstand van een te realiseren graf tot aan de stam van een boom. Zo heeft initiatiefnemer nu al de mogelijkheid in het reglement om gereserveerde graven te mogen verplaatsen als de natuur daar aanleiding toe geeft (denk aan dassenburcht, rode lijst soorten).

4. **Advies 4:** Naast een zonering in ruimte (advies 1 en 2) is het ook raadzaam om een plan te maken om in de tijd te zoneren door te beginnen met begraven in de gebieden waar nu nog een lage natuurwaarde is en verwacht wordt dat het snelst een significante verbetering van de natuurwaarde wordt verwacht. In deze delen zullen de mogelijkheden om nieuwe graven te creëren namelijk afnemen.

De natuur is te beschouwen als een dynamisch geheel. Differentiatie van aanwijzen van gebieden is daarin niet praktisch omdat deze niet dynamisch mee groeit met de ontwikkeling van de aanwezige natuur. Een dergelijke 'dynamische differentiatie' kan wel worden vastgesteld door middel van het vastleggen van een inrichtings- en beheerprotocol in een anterieure overeenkomst. Ook hierin speelt weer de gedragscode van het RVO een rol.

Tevens kan nog gesteld worden dat de initiatiefnemer gecertificeerd natuurbeheerder is in de provincie Drenthe en Overijssel. Ook zijn de bossen FSC gecertificeerd en kan aangenomen worden dat er sprake is van ruime ervaring en kunde op dit gebied.

5. **Advies 5:** Zorg voor een goed beheerprotocol, toegespitst op deze locatie, waarin de juiste balans tussen natuurbeheer en natuurbegraven wordt gevonden. Belangrijke elementen van een beheerprotocol betreffen: grafurst voor onbepaalde tijd, grafmarkeringen alleen van organische en natuurlijke materialen, milieuvriendelijke kleding en kisten, en een concrete en toetsbare beschrijving van de wijze waarop onderhoud en monitoring plaatsvindt.

Van initiatiefnemer verlangt de gemeente dat een goed beheerprotocol opgesteld wordt die naar verwachting gekoppeld wordt aan een anterieure overeenkomst.

Verder is uit eerder uitgevoerd onderzoek van Alterra gebleken (uit Alterra onderzoek 'Terug naar de Natuur' van 2009), dat het vergaan van het dode lichaam geen significant effect op de bodem en het bodemleven veroorzaakt en daarmee dus ook geen aantasting vormt voor de ondergrondse ecologie. Dit advies is voor kennisname aangenomen.

Het aspect ecologisch vormt, mits rekening wordt gehouden met de verschillende adviezen, geen belemmering voor het onderdeel ecologie.

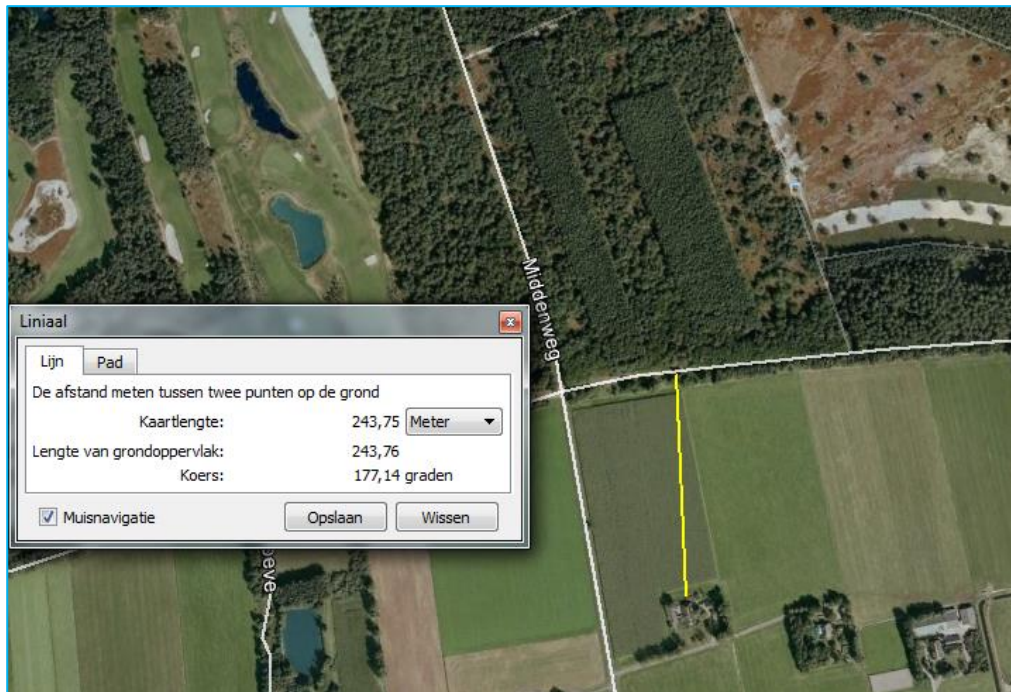
5.6 Geluid (Wet geluidhinder)

De eventuele verplichting tot uitvoering van een akoestisch onderzoek is vastgelegd in de Wet geluidhinder (Wgh). De Wgh bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai, industrielawaai en luchtvaartlawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een projectafwijkingbesluit, indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. Een eventueel akoestisch onderzoek moet uitwijzen of de wettelijke voorkeursgrenswaarde bij geluidgevoelige objecten wordt overschreden en zo ja, welke maatregelen nodig zijn om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen.

Van belang is om na te gaan of een natuurbegraafplaats een 'geluidsgevoelig object' is in het kader van de Wet geluidhinder. Een natuurbegraafplaats is op basis van de Wet geluidhinder niet aangemerkt als een zogeheten geluidsgevoelig object, zodat geen akoestisch onderzoek hoeft plaats te vinden.

Vanuit de VNG-Reeks bedrijven en milieuzonering hebben begraafplaatsen en uitvaartcentra een grootste normafstand van 10 meter voor het aspect geluid ten

opzichte van woningen. De meest nabij gelegen woningen van derden bevindt zich op ruim 240 meter afstand van de zuidelijke grens van het plangebied, daarmee dus aan de zijde van de parkeerplaats en ontvangstruimte. Er is geen geluidhinder te verwachten.

5.7 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Projecten die 'niet in betekende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer getoetst te worden aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. In de AMvB-nibm zijn de criteria vastgelegd om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm.

Met de inwerkingtreding van de NSL op 1 augustus 2009 geldt de volgende bovengrens om als NIBM-project te worden aangemerkt: de bouw van 1500 woningen aan één ontsluitingsweg. Voorliggend bestemmingsplan is qua omvang en verkeersaantrekkende werking kleinschaliger als de bouw van 1500 woningen aan één ontsluitingsweg. Het project kan derhalve worden beschouwd als een nibm-project. Onderzoek naar de luchtkwaliteit is niet nodig.

5.8 Milieuhinder

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat bij de aanwezigheid van bedrijven in de omgeving van geplande milieugevoelige functies, zoals seniorenwoningen, ter plaatse van de seniorenwoningen een goed woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd en dat rekening wordt gehouden met de bedrijfsvoering en de milieuruimte van de betreffende milieubelastende functies. Om te

komen tot een ruimtelijk relevante toetsing van bedrijfsvestigingen op milieuhygiënische aspecten wordt milieuzonering gehanteerd. Hieronder wordt verstaan een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds milieubelastende bedrijven of inrichtingen en anderzijds milieugevoelige gebieden zoals woongebieden.

Milieuzonering beperkt zich tot milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie: geluid, geur, gevaar en stof. Om milieuzonering hanteerbaar te maken wordt gebruik gemaakt van de VNG publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (uitgave 2009). Deze publicatie bevat onder meer lijsten met richtafstanden van diverse milieuhinderlijke activiteiten en stappenplannen voor concrete situaties. De richtafstanden uit bijlage 1 voor de VNG publicatie gaan uit van een 'rustige woonwijk'. Indien er sprake is van het omgevingstype 'gemengd gebied' dan kan de richtafstand terug worden gebracht met één afstandsstep. Onderstaand in tabelvorm de normafstanden:

Milieucategorie	Normafstand tot rustige woonomgeving	Normafstand tot gemengd gebied
1	10 meter	0 meter
2	30 meter	10 meter
3.1	50 meter	30 meter
3.2	100 meter	50 meter
4.1	200 meter	100 meter
4.2	300 meter	200 meter
5.1	500 meter	300 meter
5.2	700 meter	500 meter
5.3	1000 meter	700 meter
6.1	1500 meter	1000 meter

De opgenomen richtafstanden zijn geen normen, maar afstanden waarvan gemotiveerd mag worden afgeweken. De afstanden worden gemeten vanaf de grens van de bestemming die milieubelastende functies toelaat tot aan de dichtstbij gelegen gevel van de gevoelige functie.

Een "rustige woonwijk en rustig buitengebied" is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van enkele wijkgebonden voorzieningen zijn er vrijwel geen andere functies. Er is weinig storend verkeer. Een vergelijkbaar omgevingstype is een rustig buitengebied (inclusief eventueel verblijfsrecreatie), een stiltegebied of een natuurgebied.

Een "gemengd gebied" is een gebied met matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen kunnen winkels, horeca of kleine bedrijven voorkomen. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere activiteiten kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen behoren eveneens tot het gemengd gebied.

Het gebied valt te typeren als een rustig buitengebied, zodat uitgegaan kan worden van de in de VNG-Reeks genoemde normafstanden

Hinder vanuit de natuurbegraafplaats naar buiten

Begraafplaatsen en uitvaartcentra hebben op basis van de VNG-reeks normafstanden voor geur, stof, geluid en gevaar van respectievelijk 0 m, 0 m, 10 m en 0 meter. De

meest nabijgelegen woningen van derden bevindt zich op circa 240 meter afstand, zodat er geen sprake zal zijn van hinder vanuit de natuurbegraafplaats richting (bedrijfs)woningen van derden.

Hinder van buiten de natuurbegraafplaats naar de begraafplaats toe

Een begraafplaats is geen milieugevoelig object (voor geur, stof, geluid en gevaar), zodat er ook geen sprake is van enige belemmerde bedrijfsvoeringen van bedrijvigheid van buiten de natuurbegraafplaats.

5.9 Watertoets

Op 11 mei 2017 is via de website www.dewatertoets.nl de zogeheten watertoets uitgevoerd. Het plangebied bevindt zich in het beheersgebied van het waterschap Vechtstromen. De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de Normale procedure van het watertoetsproces moet worden doorlopen.

Waterschap Vechtstromen kijkt wat de invloed van het plan op de waterhuishouding is en geeft een wateradvies. Daarbij toetst het waterschap het plan aan het voorkeursbeleid dat is geformuleerd. Voor het verdere proces is het van belang om de RO adviseur van het waterschap te betrekken bij het plan.

Ten aanzien van het aspect watertoets kan worden gesteld dat de toename verhard oppervlakte niet boven de 1.500 m² uit komt, zodoende is er geen sprake van een noodzaak tot watercompensatie. Hemelwater van het gebouw wordt afgevoerd via het omringende terrein. Vuil afvalwater wordt afgevoerd via riolering dan wel via een ter plaatse aan te leggen IBA-systeem.

Waterkwaliteit

Er is maar beperkte ervaring met het meten van verspreiding van systeemvreemde stoffen vanuit begraafplaatsen. Met name lichaamsvreemde stoffen (amalgam, prothesen) zouden mogelijk risico's kunnen inhouden voor de kwaliteit van het grondwater. Dat is in algemene zin reden om de grondwaterbeschermingsgebieden uit te sluiten van natuurbegraven.

Voor het plangebied geldt dat er geen sprake is van de aanwezigheid van een grondwaterbeschermingsgebied.

Verder kan nog worden aangegeven dat volgens de Wateratlas van Overijssel het gebied over het algemeen droog is, waarbij het grondwater in het noordelijk deel en in de zandkoppen zeer diep zit (grondwatertrap VIII, GHG >140 cm en GLG >180 cm). In de laagten fluctueert het grondwater rond grondwatertrap VII. Er is dus voldoende ruimte om binnen de marges te vallen die vanuit de wet op de lijkbezorging worden gesteld.

6 Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

Dit bestemmingsplan heeft betrekking op een particulier initiatief waarmee de gemeente geen directe financiële bemoeienis heeft. De kosten voor de uitvoering van het plan zijn voor rekening van de aanvrager. De kosten met betrekking tot het opstellen van dit bestemmingsplan en daaraan verwante kosten worden verhaald via de leges van de gemeente. Het plan wordt hiermee economisch uitvoerbaar geacht.

6.1 Grondexploitatie:

Artikel 6.12, lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) bepaalt dat de gemeenteraad een exploitatieplan vaststelt voor gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen. In vervolg op artikel 6.12 lid 1 Wro wordt in artikel 6.12 lid 2 Wro bepaald dat de gemeenteraad geen exploitatieplan vaststelt als het verhaal van kosten anderszins is verzekerd.

Voor dit bestemmingsplan geldt dat het kostenverhaal anderszins verzekerd is. De kosten voor de ontwikkeling van het voornemen komen ten laste van aanvrager.

7

Hoofdstuk 7 Overleg en inspraak

In deze paragraaf worden, wanneer deze beschikbaar zijn en indien noodzakelijk, de resultaten van het vooroverleg op grond van artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening uiteengezet. Ook de resultaten van de ter visie legging van het ontwerp-bestemmingsplan worden hier uiteengezet wanneer deze beschikbaar zijn.

Vooroverleg

Op grond van artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening is het voorontwerp bestemmingsplan toegezonden aan een aantal instanties (wettelijk vooroverleg).

Met de provincie Overijssel hebben overleggen plaatsgevonden om te komen tot een aanvaardbare en gedragen invulling van de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO). De referentie van de provincie van minimaal 0,5 ha nieuwe natuur per 250 graven is daarbij als uitgangspunt gebruikt. Dit betekent voor dit project het volgende.

Het plangebied voor de natuurbegraafplaats is circa 25 hectare groot, waarvan 22,9 hectare beschikbaar is voor graven. Dit betekent in totaal maximaal 6549 graven. Dit betekent dat moet worden geïnvesteerd in de afwaardering van circa 13 hectare gronden met een agrarische bestemming, naar de bestemming 'bos/natuur', of bijvoorbeeld in andere maatregelen (van een enigszins vergelijkbare financiële grootte). Dit betreft daarmee een forse totaalinvestering in ruimtelijke kwaliteit. Dit grondgebied voor het afwaarderen is gevonden in het project Ommermars.

Informerende omwonenden en diverse belangenorganisaties door initiatiefnemer

De initiatiefnemer heeft met diverse personen en organisaties gesproken over de beoogde plannen. Onderstaand een weergave van de uitkomsten daarvan zoals door de initiatiefnemer is verwoord en ervaren. Deze gesprekken zijn allen door de initiatiefnemer geïnitieerd en gevoerd.

Begin september 2016 heeft de initiatiefnemer de meeste omwonenden bezocht en verteld over de plannen. Op dat moment zijn positieve of neutrale reacties geuit, maar geen negatieve.

Ook heeft initiatiefnemer gesproken met diverse uitvaartverzorgers uit de regio en begrafenisverenigingen. Deze hebben richting initiatiefnemer aangegeven het belang van een natuurbegraafplaats te onderkennen en staan dan ook positief tegenover de plannen.

Medio september 2016 heeft een informatieavond voor omwonenden plaatsgevonden. Omwonenden zijn per brief en via PB Arriën uitgenodigd. De omwonenden waren deels positief en deels neutraal.

In november 2016 en maart 2017 zijn overleggen gevoerd met het bestuur van Natuur en Milieu De Vechtstreek. Het bestuur was positief gestemd om mee te denken over de invulling. Tijdens deze gesprekken is aangegeven dat er kansen liggen in het natuurbeheer in combinatie met natuurbegraven. Juist het verstoren van de grond leidt tot een betere omgeving voor pioniersbegroeiing en eventueel zelfs de omvorming van het bos naar het zeldzame type Korstmossen-Dennenbos (41Aa2). Dit biedt kansen voor relatief zeldzame flora en fauna. Samenvattend voor het advies was: "Hoe opener, hoe beter." Dit heeft invloed gehad op beheerkeuzes, maar ook op de keuze om na het

graven de grond in omgekeerde volgorde terug te leggen om de grond te verschrallen en de hoeveelheid stikstof te beperken.

Eind 2016 en begin 2017 hebben overleggen plaatsgevonden met de stichting Das en Vecht, Deze overleggen hebben geleid tot meer inzicht in de routes van de das en zijn afspraken gemaakt over de monitoring van de ontwikkeling jegens de das. De locatie van het gebouw is mede hierdoor bepaald, alsmede de afstand tot de burcht.

Medio september en oktober 2017 zijn er rondleidingen geweest voor omwonenden en andere geïnteresseerden. Zeer positieve reacties vanuit de ruim 90 bezoekers, waarvan een deel tevens omwonende is.

In oktober 2017 heeft nog een gesprek plaatsgevonden met de buurtvereniging Plaatselijk Belang Arriën over de KGO. Uitkomst was dat zij een kunstwerk over het Arrierveld, of een fietsroute met informatieborden over het Arrierveld als goede mogelijkheden voor KGO zien. PB neemt uitdrukkelijk geen standpunt in, maar werkt zeer constructief mee in de communicatie met de buurt en het meedenken over de KGO.

Gevolgen van al deze contactmomenten voor het plan.

Omwonenden zijn overwegend positief en hebben als voorkeursplek voor het gebouw een locatie midden op het terrein aangewezen.

N&M De Vechtstreek ziet kansen voor de ontwikkeling van een zeldzaam bostype, waarbij graven een positief effect heeft. Dit sluit aan op het advies van Alterra en het plan is hierop aangepast.

Das en Vecht spreekt, net als N&M, een voorkeur uit voor het plaatsen van het gebouw aan de zuidzijde. Dit is in tegenspraak met de wens van de omwonenden. Uiteindelijk is gekozen voor de zuidzijde.

Dankzij het overleg met Das en Vecht is extra ruimte voor de das vrijgehouden in het plan. Bovendien zijn er afspraken over monitoring gemaakt.

Overleg met PB Arriën heeft geleid tot een gedeeltelijke invulling voor KGO.

Overleg met de uitvaartverzorgers heeft bevestigd dat er draagvlak is en dat er geen noodzaak is om in het gebouw ruimte te reserveren voor het houden van uitvaartplechtigheden.

Geen enkele stakeholder heeft zich uitgesproken tegen het plan.

Ontwerpbestemmingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan heeft, met de bijbehorende stukken, vanaf donderdag 20 december 2018 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er zijn wel zienswijzen ingediend. De zienswijzen hebben niet geleid tot een aanpassing van het ontwerpbestemmingsplan. De zienswijzennota is als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd.

8 Hoofdstuk 8 Juridische Toelichting

8.1 Algemeen

Het bestemmingsplan regelt de gebruiks- en bebouwingsmogelijkheden van de gronden binnen het plangebied. De wijze waarop deze regeling juridisch kan worden vormgegeven, wordt in grote lijnen bepaald door de op 1 juli 2008 in werking getreden Wet ruimtelijke ordening, en door het daarbij behorende Besluit ruimtelijke ordening en de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2012, zoals deze per 1 oktober 2012 in werking is getreden. De verbeelding dient in samenhang met de planregels te worden gelezen.

In de Wet ruimtelijke ordening (hierna Wro) met bijbehorend Besluit ruimtelijke ordening (hierna Bro) heeft het bestemmingsplan een belangrijke rol als normstellend instrument voor het ruimtelijk beleid van gemeenten, provincies en het rijk. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening (hierna Rsro) is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (hierna SVBP2012) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP2012 zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening (hierna IMRO2012) en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten (hierna STRI2012) normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

Conform Wro en Bro wordt een bestemmingsplan met de daarbij behorende toelichting in digitale geautoriseerde bronbestanden vastgelegd en in die vorm vastgesteld. Daarnaast kent de Wro een papieren versie van (hetzelfde) bestemmingsplan. Indien de inhoud van digitale stukken tot een andere uitleg leidt dan de stukken op papier, dan is de digitale inhoud beslissend. Het bestemmingsplan is daarmee een digitaal juridisch authentiek document. De informatie die is vastgelegd in het plan moet in elektronische vorm volledig toegankelijk en raadpleegbaar zijn. Dit wordt de digitale verbeelding genoemd.

De SVBP2012 geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. De standaard heeft geen betrekking op de toelichting van het bestemmingsplan. Er worden geen normen gesteld omtrent de vormgeving en inrichting van de analoge weergave van het bestemmingsplan. De SVBP2012 heeft ook geen betrekking op de totstandkoming van de inhoud van een Bestemmingsplan. Dit is de verantwoordelijkheid van het bevoegde gezag. In de SVBP2012 is wel aangegeven hoe de inhoud van een bestemmingsplan digitaal moet worden weergegeven.

De SVBP2012 geeft bindende standaarden voor de opbouw en de verbeelding van het bestemmingsplan. De verbeelding en planregels van dit bestemmingsplan zijn opgesteld conform deze standaarden.

8.2 Toelichting op de toelichting

De informatie die is vastgelegd in het plan moet in elektronische vorm volledig toegankelijk en raadpleegbaar zijn. Dit wordt de digitale verbeelding genoemd. De digitale verbeelding is de verbeelding van het bestemmingsplan in een interactieve raadpleegomgeving, waarin alle relevante bestemmingsplaninformatie wordt getoond: de combinatie van (plan)kaart en regels met de toelichting.

Een raadpleger van het bestemmingsplan moet alle relevante bestemmingsplaninformatie op eenvoudige wijze voor ogen kunnen krijgen. De relevante bestemmingsplaninformatie heeft betrekking op de bestemmingen, dubbelbestemmingen en aanduidingen met bijbehorende regels in het bestemmingsplan. Voor zowel bestemmingen als aanduidingen geldt, dat deze zonder interactie zichtbaar moeten zijn in de digitale verbeelding. Uit interactie met de digitale verbeelding blijkt dan de inhoud van de bestemming en/of aanduiding.

8.3 Toelichting op de planregels

De inrichting van de planregels is in de basis gebaseerd op het moederplan, in dit geval het bestemmingsplan Buitengebied. Tevens geldt de opbouw van de regels vanuit de SVBP2012. De groepering van de planregels, de naamgeving van een aantal planregels en zelf de inrichting van bestemmingen is deels bepaald door de ministeriële regeling. Een aantal planregels is zelfs geheel voorgeschreven: het overgangsrecht, de anti-dubbeltelregel en de slotregel. De regels zijn standaard ingedeeld in vier hoofdstukken. Bij elke planregel (elk artikel) wordt hieronder een nadere toelichting gegeven.

Toelichting Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 : Begrippen

In dit artikel staan de belangrijkste begrippen verklaard zoals die in de planregels en in deze plantoelichting worden gebruikt. Begrippen die ten opzichte van de regels van het moederplan niet relevant zijn, zijn geschrapt.

Artikel 2 : Wijze van meten

In dit artikel staan de belangrijkste begrippen verklaard zoals die in de planregels en in deze plantoelichting worden gebruikt.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 : Natuur

De bestemming Natuur is primair bedoeld voor behoud, bescherming, beheer en ontwikkeling van actuele en potentiële natuur- en landschapswaarden, mede in de vorm van bossen. Voor dit bestemmingsplan geldt dat aanvullend hierop het medegebruik als natuurbegraafplaats is toegestaan op gronden die daartoe specifieke zijn voorzien van een nadere aanduiding, waarbij is gereguleerd dat binnen de gronden die zijn voorzien van de aanduiding 'specifieke vorm van natuur - natuurbegraafplaats' er geen sprake mag zijn van een grafdichtheid van meer dan 286 graven per hectare, waarbij het grondgebruik per graf niet meer mag zijn dan 3,5 m². Tevens mag binnen de bestemming ten behoeve van de natuurbegraafplaats gebouwd worden tot een oppervlakte van 250 m² groot en een goot- bouwhoogte van respectievelijk maximaal 3,5 en 6 meter hoogte.

Er geldt voor het uitvoeren van bepaalde werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden een omgevingsvergunningplicht teneinde de cultuurhistorische, landschaps- en natuurwaarden te beschermen. Omgevingsvergunningsplichtige activiteiten die samenhangen met de uitvoering van de inrichtingsmaatregelen zoals opgenomen in het inrichtings- en beheersplan behoeven geen omgevingsvergunning.

Tevens is bepaald welke activiteiten als strijdig gebruik met de bestemming worden aangemerkt.

Om ook te borgen dat de natuurbegraafplaats gaat worden ingericht en beheerd volgens het inrichtings- en beheerplan is een voorwaardelijke verplichting opgenomen.

Artikel 4 : Waarde – Archeologische verwachtingswaarde

De dubbelbestemming Waarde - Archeologische verwachtingswaarde is opgenomen in verband met de archeologische verwachtingswaarde voor de gronden in het plangebied. In dit artikel zijn de regels verwoord hoe omgegaan moet worden met het onderdeel archeologie in relatie tot diverse (bodemkundige) ingrepen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 5 – Anti-dubbeltelregel

Deze regel is geheel voorgeschreven door het Besluit ruimtelijke ordening (in artikel 3.2.4 Bro). Deze standaardbepaling strekt ertoe te voorkomen dat van ruimte die in een bestemmingsplan voor de realisering van een bepaald gebruik of functie mogelijk is gemaakt, na realisering daarvan, ten gevolge van feitelijke functie- of gebruiksverandering van het gerealiseerde, nogmaals zou kunnen worden gebruik gemaakt.

Artikel 6 – Algemene afwijkingsregels

In dit artikel zijn de algemene afwijkingsregels geformuleerd en is zichtbaar met welke afwijkingen binnen het plan het bevoegd gezag, onder genoemde voorwaarden, mee wenst te werken aan (kleinschalige) afwijkingen van het bestemmingsplan.

Artikel 7 – Algemene wijzigingsregels

In dit artikel is vastgelegd hoe omgegaan kan worden met het overschrijden van bouwgrenzen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 8 - Overgangsregels

Deze regels zijn geheel voorgeschreven door het Besluit ruimtelijke ordening (artikelen 3.2.1 en 3.2.2 Bro). Omdat een bestemmingsplan elke tien jaar moet worden herzien, betreffen de meeste bestemmingsplannen gebieden die reeds in gebruik en ingericht zijn. Een bestemmingsplan kan ruimte bieden voor ontwikkelingen en daarom soms ander gebruik en/of bebouwing toelaten dan er in werkelijkheid in het gebied aanwezig is. Bestaande rechten worden beschermd met overgangsrecht. Er is overgangsrecht voor bouwwerken en overgangsrecht voor gebruik van de gronden en bouwwerken.

Artikel 9 - Slotregel

Deze regel is geheel voorgeschreven door de Ministeriële regeling Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen. Deze regel geeft aan hoe de planregels van dit plan kunnen worden aangehaald. Hiermee wordt de naam van het bestemmingsplan vastgelegd. Voor de digitale uitwisseling van plannen krijgt elk plan ook een unieke code van letters en cijfers.

Projectgegevens

Project : Natuurbegraafplaats Ommen
Projectnummer : RB 20.072
IMRO : NL.IMRO.0175buiten2012bp0026-vg01
Versie : 01
Datum : April 2019

RooBeek Advies

Nautilusstraat 7b
7821 AG Emmen
H. de Roo & M.Beek

www.roobeek-advies.nl